UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL
BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Adversus Polyclem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1565

Visual Library

reformidauit: ei me noluisse deferre iusiurandum, éstne vitio vertendum? Neque etiam diu est, cùm rursus pro concione iurauit, sibi non satis esse facultatum ad sustentationem senectutis, cùm tantas opes possideat. Adò inexplebili & sordido est ingenio. Ego verò è vobis quærere velim, nunquid irascamini mensariis, qui conturbant? Si igitur illis iure irascimini, vt qui vos iniuria afficiãt: nónne æquum est, vt iis qui vos nihil lædunt, opitulemini? Atqui propter tales homines mensæ conturbantur, qui quum in egestate mutuentur, & propter autoritatẽ fidem haberi sibi postulent: locupletati non reddũt, sed fraudant. Quarum igitur rerum testes vobis producere potui, ij mihi testimonium dixerunt. Præterea etiam argumentis vobis ostendi, Timotheum debere patri meo. Vos igitur oro, vt me iuuetis ad ea redigenda, quæ pater mihi reliquit.

A ἔδεισεν οὐδ' ὑποπτήσσει· πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν ἐμὲ τούτῳ μὴ ἐθέλειν ὅρκον δοῦναι; οὐ πάλαι τίνιν πολὺς χρόνος ἐστίν, ὅτ' ὄντ' ἐν τῷ δήμῳ πάλιν διωμόσατο, μὴ εἶναι αὐτῷ ἐφόδια τῷ γήρᾳ ἱκανὰ, τοσαύτην οὐσίαν κεκτημένος· οὕτως ἄπληστος καὶ αἰσχροκερδὴς ὁ τρόπος αὐτοῦ ἐστιν. εἰ δέοις δ' αὖ ἐγώ τι πυθοίμην ὑμῶν, εἰ ὀργίζεσθε τοῖς ἀνασκυβασμοῖς τῶν τραπεζιτῶν; εἰ γὰρ ἐκείνοις ὀργίζοισθε δικαίως, ὅτι ἀδικοῦσιν ὑμᾶς· πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι; καὶ μὴν δι' τούτοις τοῖς ἄνδρας αἱ τράπεζαι ἀνασκυβάζουσ', ὅταν δοκοῦντες μὴ δανείζωνται, καὶ οἴωνται δεῖν δι' τὸ δεῖσθαι τῆς οὐσίας. ὑποπτήσαντες δ', μὴ ἀποδιδῶσιν, ἀλλ' ἀποστεροῦσιν. ὅσων μὲν τίνιν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἠδυνάμην ὑμῖν μάρτυρας παρέχεσθαι μεμαρτυρήκασί μοι. ἔτι δ' καὶ ἐκ τεκμηρίων δεδήλωκα ὑμῖν, ὡς ὀφείλει πρόσθεν τὰργύριον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ. δέομαι οὖν ὑμῶν συνάπαντες ἀξαί μοι τοὺς ὀφείλοντας, ἃ μοι ὁ πατὴρ κατέλιπεν.

ARGVMENTVM ORATIONIS

Aduersus Polyclem, de sumptibus, finito naualis præfecturæ tempore, factis.

APollodorus Pasionis filius, cum in præfectura nauali præfinitum tempus strenuè præclaréque se gessisset: in eâdem alio non paruo tempore perstitit, successore Polycle non statim ad nauem profecto. Qui postquã venerat, cùm nauem non statim suscepisset, sed simulasset, se collegam suum naualem expectare, atque interim Apollodorus naui præfuisset: sumptus eo tempore à se factos a Polycle postulat.

B

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΛΕΑ ΦΕΡΙ ΤΟΥ ΥΠΟΤΕΤΑΡΧΗΚΟΤΟΣ ΛΟΓΟΥ.

ΑΠολλόδωρος ὁ Πασίωνος, τειταρχήσας φιλοτίμως τε καὶ ἀναλωμένον χρόνον, ἐπετειμήσατο ἕτερον ἐκ ὀλίγου, τοῦ δεξαμένου τὸν πολυκλέους μὲν ἐλθόντος παρεχόμενα ὅτι πλοῖα· τούτου δ' ἐπεὶ ἦλθεν, οὐ παραλαβόντος αὐτίκα, ἀλλὰ πλασαμένου παραμένειν τε σωστείταρχον. τοσούτου δ' χρόνου ὑπὸ τειταρχοῦντος, ἀξιοῖ κομίσασθαι τὰ ἀναλώματα παρὰ πολυκλέους ἀπολλόδωρος.

DEMOSTHENIS

ADVERSVS POLYCLEM ORATIO, de sumptibus finito naualis præfecturæ tempore factis, Hieronymo Vvolfio interprete.

Attentio à re, & ãocilitas.

TAlium controuersiarum, Iudices, eos etiam qui controuersiam cognituri sunt, vel in primis rationem habere decet. Neque enim, mea & Polyclis priuata duntaxat hæc causa est, sed & communis ciuitatis. Quarum enim rerum vt priuatæ sũt actiones, sic damna publica: eas nónne conuenit auditas à vobis rectè diiudicari? Nã si propter dissẽsionem de quopiam alio contractu, Polyclem in vestrum iudicium adduxissem: mea res & Polyclis ageretur. Nunc de nauali successione verba fiunt, & sumptibus, spacio quinque mensium, & sex dierum, finito præfecturæ tempore, factis: & de legibus, vtrum eæ ratæ sint nécne? Necessarium autem mihi esse videtur, ab initio rem omnem apud vos exponere. Quare per deos vos oro, Iudices, ne me putetis nugas agere, si prolixius narrauero sumptus, & acta, quàm & tempestiuè singula, & reipub. vtiliter administrata sint. Quòd si quis mentiri me potest ostendere, surgat, atque in mea aqua coarguat, quicquid me falsò apud vos dicere putarit. Sin vera erunt, & nemo mihi, nisi iste contradicet: rem iustam peto à vobis omnibus quicunque militastis, atque illic affuistis: tum vt ipsi recordemini, tum vt vestris assessoribus narretis studium meum: & ea quæ reipublicæ illis temporibus acciderunt, & rerum difficultates: quò inde cognoscatis, qualis ego sim in iussis vestris exequẽdis. Qui autem domi mansistis, tacitè me vt audiatis, apud

C

ΤΟῖς τοιούτοις τῶν ἀγώνων, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τοὺς διαγνωσομένοις, προσήκει μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν. οὐ γὰρ ἐμὸς καὶ πολυκλέους ἰδιός ἐστιν ὁ ἀγὼν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινός. ὧν γὰρ τὰ μὲν ἐγκλήματα ἰδία ἐστὶν, αἱ δ' βλάβαι κοιναί· πῶς οὐχ ὑπὲρ τούτων εἰκός ἐστιν ἀκούσαντας ὑμᾶς ὀρθῶς διαγνῶναι; εἰ μὲν γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς συμβολαίου ἐγὼ διαφερόμενος πρὸς πολυκλέα εἰσήειν εἰς ὑμᾶς, ἐμοὶ αὐτῷ καὶ πολυκλέους ὁ ἀγών. νυνὶ δ', περὶ διαδοχῆς νεώς ἐστιν ὁ λόγος, καὶ ὑπεύθυνος πέντε μηνῶν καὶ ἓξ ἡμερῶν αἱρεθεὶς· καὶ περὶ τῶν νόμων, πότερα κύριοι εἰσιν, οὓς ἀναγκαῖον δή μοι δοκεῖ εἶναι, ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς διηγήσασθαι πρὸς ὑμᾶς· καὶ πρὸς θεῶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, δέομαι ὑμῶν, μή με ἡγήσησθε ἀδολεσχεῖν, ἐὰν διὰ μακροτέρων διηγῶμαι τά τε ἀναλώματα καὶ τὰς πράξεις, ὡς ἐν καιρῷ τε ἕκαστα καὶ χρήσιμα τῇ πόλει ἐδιοικήθησαν. εἰ μὲν γάρ τις ἔχει με ὑπιδεῖξαι ὡς ψεύδομαι· ἀναστὰς ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι ἐξελεγξάτω, ὅ, τι ἂν μὴ φῇ με ἀληθῆ λέγειν πρὸς ὑμᾶς. εἰ δ' ἔστιν ἀληθῆ, καὶ μηδεὶς ἀντίπτωσι ἄλλος ἢ αὐτὸς, δέομαι ὑμῶν ἁπάντων δικαίαν δίκην· ὅσοι μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐστε, καὶ παρῆτε ἐκεῖ, αὐτοί τε ἀναμνήσθητε, καὶ τοῖς συνδιαιτωμένοις φράζετε τίνα τε ἐμὴν προθυμίαν, καὶ τὰ συμβαίνοντα ἐν τῷ τότε καιρῷ τῇ πόλει πράγματα, καὶ τὰς ἀπορίας· ἵνα ἐκ τούτων εἰδῆτε, ὁποῖός τίς εἰμι περὶ ἃ ἂν προστάξητε ὑμεῖς. ὅσοι δ' αὖ τῶν ἐπιδημεῖτε, σταθήτω μου ἀκούσαντες διηγουμένου ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς

καὶ ὅτι τούτων ἑκάστων οἷς ἀν λέγω, τοῖς τε νόμοις παρεχομένοις, καὶ τὰ ψηφίσματα τά τε τῆς βουλῆς, καὶ τοῦ δήμου, καὶ τοῖς μάρτυσι. ἐβδόμη τοῦ φθινοντος μεταγειτνιῶνος μηνὸς, ὅτε μόλωνος ἄρχοντος, ἐκκλησίας γενομένης, καὶ εἰσαγελθόντων ὑμῶν πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων, ἐψηφίσασθε τὰς ναῦς καθέλκειν τοῖς τριάρχοις, ὧν καὶ ἐγὼ ἦν. καὶ τὸν μὲν κατ' ἐμὲ τὰ συμβεβηκότα τῇ πόλει τότε, οὐκ ἐμὲ δεῖ διεξιέναι, ἀλλ' αὐτοῖς ὑμᾶς ἀναμνησθῆναι, ὅπ τῆνος μὲν καταπληρωθεῖσα ὑπ' ἀλεξάνδρου ἐξέλυσε τὴν ἀποδίδοσθαι· μιλτοκύθης δ' ἀφειστήκει ἀπὸ κότυος, καὶ πρέσβεις ἐπεπόμφει περὶ συμμαχίας, βοηθεῖν κελεύων, καὶ τὴν χερρόνησον ἀποδιδόναι· περικοννήσιοι δ', σύμμαχοι ὄντες, ἱκέτευον ὑμᾶς ἐν τῷ δήμῳ βοηθῆσαι αὐτοῖς· λέγοντες, ὅπ ὑπὸ κυζικηνῶν κατέχονται τῷ πολέμῳ, καὶ κινδυνεύω καὶ κινδυνεύουσι θάλατταν, καὶ μὴ περιιδεῖν ἀπολομένους· ἐπὶ δ' τῷ ἐμπορεύεσθαι καὶ τὴν ναυκληρίαν περιέπλεον οἱ τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ βυζαντίων, καὶ χαλκηδονίων, καὶ κυζικηνῶν καταγόντων τὰ πλοῖα, ἕνεκα τῆς ἰδίας χρείας τοῦ σίτου καὶ ὁρῶντες ἐν τῷ πειραιεῖ τὸν σῖτον ἀπημωμένον, καὶ οὐκ ὄντα ἄφθονον ὡνεῖσθαι, ὧν ἀκούοντες ὑμεῖς τοῦ ἐν τῷ δήμῳ αὐτῷ, καὶ συναγορευόντων αὐτοῖς, ἐψηφίσασθε, τάς τε ναῦς καθέλκειν τοῖς τριάρχοις, καὶ παρακομίζειν ὅπ τῷ χώμα, καὶ τοῖς βελόυτὰς καὶ τοῖς δημάρχοις καταλόγους ποιεῖσθαι τῶν δημοτῶν, καὶ ἀποφέρειν ναῦς, καὶ δι' τάχους τὴν ἀποστολὴν ποιεῖσθαι, καὶ βοηθεῖν ὁπαδαχῇ, καὶ ἐνίκησε τὸ ἀριστοφῶντος ψήφισμα τουτί.

Ψήφισμα.

Τοῦ μὲν ψηφίσματος τοίνυν ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες δικασταί. ἐγὼ δ' ἐπειδὴ μοι οὐκ ἦλθον οἱ ναῦται, οἱ καταλεχθέντες ὑπὸ τῶν δημοτῶν, ἀλλ' ἢ ὀλίγοι, καὶ οὗτοι ἀδυνάτοι· τούτοις μὲν ἀφῆκα ὑποθεὶς τὴν οὐσίαν τὴν ἐμαυτοῦ δανεισάμενος ἀργύριον, πρῶτος ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν, μισθωσάμενος ναύτας ὡς οἷόν τ' ἦν ἀρίστους, δωρεὰς καὶ φορὰς δόντες δοὺς ἑκάστῳ αὐτῶν μεγάλας. ἐπὶ δ' σκεύεσιν ἰδίοις τὴν ναῦν ἅπασαν κατεσκευάσα· καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδὲν καὶ κόσμῳ ὡς οἷόν τ' ἦν, κάλλιστα, καὶ διαφερεπέστατα τῶν τριάρχων. ὑπηρεσίαν τοίνυν, ἣν ἐδυνάμην κεφαλαίῳ ἐμισθωσάμην. οὐ μόνον τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ κατ' τὴν τριαρχίαν ἀνήλισκον τότε, οὕτω πολυτελὴς ὄντα, ἀλλὰ καὶ τῶν χρημάτων, ὧν εἰς τὴν ἔκπλεν ἐψηφίσασθε εἰσενεχθῆναι. μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἐγὼ ὑμῖν προσλόγισμα δόξαιμι ἂν ὑμῖν ὑπὲρ τῶν δημοτῶν τοῖς βελόυτὰς ἀπενεγκεῖν τοῖς προεισεισόντας τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων, προσαπηνέχθη μου τοιοῦτον ἐν τοῖς δήμοις, δι' τὸ φανερὰν εἶναί μοι τὴν οὐσίαν. καὶ τούτων ἐγὼ οὐδεμίαν πρόφασιν ποιησάμενος, οὔτε ὅπ τριαρχῶ καὶ οὐκ αἰ δυναίμην δύο λειτουργίας λειτουργεῖν, οὐδὲ οἱ νόμοι ἐῶσιν, ἔδωκα τὰς προεισφορὰς πρῶτος· καὶ οὐκ εἰσεπραξάμην δι' τὸ τοῦ μὲν ὑποδημεῖν ὑπὲρ ὑμῶν τεταμιαρχῶ. ὕστερον δ' καταπλοῦσας, καταλαβεῖν, τὰ μὲν δύπορα ὑφ' ἑτέρων προεξειλεγμένα· τὰ δ' ἄπορα, ὑπόλοιπα. καὶ ταῦτα ὅπ ἀληθῆ λέγω πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας, τῶν τε τὰ στρατιωτικὰ τότε εἰσπραττόντων, καὶ τῶν ὑποστολέων, καὶ τοῖς μισθοῖς οἷς ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς ὁπηβάταις καὶ μιῶα ἐδίδοσαν πρὸς τῶν στρατηγῶν σιτηρέσιον μόνον λαμβάνων, πλὴν δυοῖν μηνοῖν μόνον μισθὸν ἐν πάντε μηνὶ καὶ ἐνιαυτῷ. καὶ τοῖς ναύταις τοῖς μισθωθέντας, καὶ ὅσον ἕκαστος ἔλαβεν ἀργύριον· ἵν' ἐκ τούτων εἰδῆτε τὴν ἐμὴν προθυμίαν, καὶ ὅτι διόπ πρόσλαβεῖν παρ' ἐμοῦ τὴν ναῦν οὐκ ἤθελεν, ἐπειδή μοι ὁ χρόνος ἐξῆλθε τῆς ταμιαρχίας.

Μαρτυρίαι.

Ὅπ μὲν τοίνυν οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς τοιοῦτον εἶπον,

sos omnia commemorantem, atque in iis quæ dicã omnibus & senatusconsulta, & plebiscita proferentem, & testimonia. XXIIII. die Quintilis mensis, Melone prætore, concione conuocata, cùm multæ magnæque res nunciatæ vobis essent, decreuistis, naues à trierarchis in portum trahendas: quorum è numero & ego fui. Ac quæ tum reipublicæ tempora fuerint, id non mihi narrandum, sed vobis ipsis recordandum est: & Tenum ab Alexandro, fuisse occupatam ac direptam, & Miltocythem à Coty defecisse, missis legatis auxilia postulantem, & Chersonesum restituentem: & Proconnesios socios nostros, implorasse pro concione opem nostram, cùm se à Cyzicenis terra marique bello premi dicerent rogarentque, ne se perituros alioqui negligeremus: mercatores item ac nauicularios è Ponto soluturos, Byzantiis, Chalcedoniis, & Cyzicenis, propter frumenti penuriam naues exceptantibus, & vidisse vos in Piræeo frumẽti preciũ crescere, nec magnã copiã venalẽ reperiri. Quæ cùm vos ex iis tũ pro concione audiretis, & patronis eorum: trierarchos naues protrahere, ad vallum peruehere, & à senatoribus ac tribunis plebis delectus haberi municipum, nautas designari, classem quàm primùm ablegari, & singula in loca mitti auxilia iussistis. Atque id Aristophontis decretum vicit.

Narratio historica de expeditione Athenienſium: & trierarchiæ suæ commendatio.

DECRETVM.

Decretum audiuistis, Iudices. Ego verò cùm mihi nautæ, à municipibus delecti, nõ nisi pauci, iique imbecilles venissent: eos quidem missos feci, & oppigneratis meis opibus, pecuniam mutuatus primus impleui nauem, conductis nautis quàm fieri poterat lectissimis, muneribus & congiariis datis singulis eorum magnis. Præterea propriis armamentis totam nauem instruxi, neque è publico quicquam accepi, & quàm potui pulcherrimè & splendidissimè inter trierarchos exornaui. Remigium igitur quod potui, præstantissimum conduxi. Neque verò Iudices in trieremi tum instruenda solùm tantos sumptus feci: sed etiam pecuniæ, quam ad educendam classem conferri iussistis, non minimam partem vobis obtuli. Cùm enim visum esset vobis ad municipum vtilitatem, vt referrent senatores eos, qui principes collaturi essent, tam inter municipes, quàm inter eos qui in municipiis prædia haberent: relatum fuit nomen meum in tribus municipiis, propterea quòd manifestæ erant meæ facultates. Neque ego in his quicquam causatus sum, vel me triremem instruere, vel bina onera simul sustinere non posse, vel legib. id interdictum esse: sed prima tributa primus pependi, neque redegi. Nam & tum trierarchus reipublicæ causa peregrè aberam: & pòst reuersus, bona nomina iam ab aliis exacta, mala, reliqua deprehendi. Hæc vt verè à me dici constet, testimonia vobis legentur, & eorum qui tum stipendia exegerunt & præfectorum classis. Cognoscetis enim, me stipendia remigibus & militibus, singulis mensibus dedisse, à ducibus commeatu duntaxat accepto: excepto duorum mensium stipendio, toto anno & quinque mensibus: & nautas à me conductos, & quantum pecuniæ singuli acceperint: vnde & meum studium, & quamobrem iste à me nauem finito trierarchię meę tempore accipere noluerit, perspicietis.

TESTIMONIA.

Me igitur nihil falsi dixisse apud vos, Iudic. è recitatis

testimoniis audistis ea porrò quæ dicã vera esse, omnes mihi assentiemini. Triremis destructionem esse constat primùm, si quis stipendium non soluat: deinde, si quis interea in Piræeum redierit. Nam & maxima fit desertio: & nautæ qui remanent, nolunt rursum conscendere, nisi eis alia pecunia detur ad rẽ familiarem constituendam, quæ cum vtraque mihi vsu venerint, Iudices: pluris mihi trierarchia cõstitit. Etenim nulla mercede à duce accepta octo mensib. huc appuli, legatos vehens, propterea quòd mea nauis optimè instructa erat: & hinc cum rursus à populo mihi mãdatum esset, vt Menonem ducem in Hellespontum, Autoclis, cui abrogatum erat imperium, loco veherem: celeriter solui, & in eorum nautarũ, qui me reliquerant locum cõduxi alios, donis & autoramẽtis magnis datis. Veteribus autem nautis qui remanserunt, aliquid largitus sum, quod domi reliquerint ad constituendam rem familiarem, præter id quod prius acceperant: non ignorans, quid cuique in præsentia esset opus. Cum autem ipse ita egerem, vt ita me amet Iupiter, & Apollo, nemo vestrũ credat, qui non verè cognitum statum rerum mearũ habet, & fundum Thrasilocho atque Archeneo oppignerassem, triginta minis ab eis mutuò sumptis, atque inter nautas distributis: solui, profectúsque sum, vt ne quid eorum quæ mandauerat s, populus (quod in me quidem esset) desideraret. Quibus reb. populus auditis, me & collaudauit, & ad cœnam in curiã inuitauit. Hęc verò à me dici, lecto testimonio & plebiscito cognoscetis.

TESTIMONIVM. PLEBISCITVM.

Postquam autem in Hellespontum venimus cũ trierarchiæ meæ tẽpus exisset, & stipendia non nisi duorum mensium militibus soluta essent: atque alius imperator Timomachus adesset, ísque nullos nauium successores adduceret: multi è meis, abiectis animis, naue relicta abierunt: alij in Asiam militatum, alij in Thasiorum & Maronitarum naues, magnis adducti stipendiis, magnáque pecunia prius accepta: quia & meos loculos exhaustos, & rempublicam esse negligentẽ, & socios inopes, & duces infidos, atq; multorum oratione decepti essent, & trierarchiæ tempus iã exire, neq; domũ parari reditũ, neq; successorẽ venire ad nauẽ, à quo aliquid opis sperari aut impetrari posset, videbãt. Quo enim studiosius & melius nauem bonis remigibus cõpleram: eò me plures quàm vllum alium præfectum deseruerunt. Nam cæteris, vt nihil aliud, saltem qui è delectibus venerãt ad nauem, remanserunt: reditum in patriam sibi reseruantes, si eos dux missos fecisset. Mei verò nautæ freti suo robore & agendarum nauium peritiâ, quo in loco plurimùm accepturi erant, eò se contulerunt: existimantes, præsentes copias plus valere impendente metu, si quando à me deprehensi essent. Cum igitur in eo loco res meę essent, & simul dux Timomachus mihi mandasset, vt ad Templum nauigarem perducendi fruméti gratia, nec stipendium solueret, ac insuper nunciatum esset, Byzantios & Chalcedonios rursus exceptare nauigia, & adigere ad frumentum exonerãdum: mutuatus ego à Charidemo Anaphlystio quindecim * minas fœnore: septingentas drachmas ad octauas vsuras à Nicippo nauiculario, nauali contractu accepi, qui Sesti erat, ea conditione, si nauis incolumis Athenas redisset, vt ei & sortem & vsuras redderem. missóque Euctemone,

ὦ ἄνδρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀναγνωσκομένων ἀκηκόατε. ἐπὶ ᾧ δὲ ὧν μέλλω λέγειν, ἅπαντές μοι ὁμολογήσετε ὅτι ἀληθῆ ἐστι. (ἡ μὲν ὁμολογεῖ) κατάλυσις εἶναι, πρῶτον μὲν, ἐὰν μὴ μισθόν τις διδῷ· δεύτερον δ', ἐὰν εἰς τὴν πειραιᾶ μεταξὺ καταπλεύσῃ. ἀπολειπής τε πολὺ πλείστη γίγνεται· οἵ τε ὑπαμένοντες τὴν ναῦν οὐκ ἐθέλουσι πάλιν ἐμβαίνειν, ἐὰν μή τις αὐτοῖς ἕτερον ἀργύριον διδῷ, ὥστε τὰ οἰκεῖα διοικήσασθαι. ἃ ἐμοὶ ἀμφοτέρα συνέβη, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥστε πολυτελεστέραν μοι γενέσθαι τὴν ξυναρχίαν. καὶ γὰρ μισθὸν οὐδένα λαβὼν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ἀκατὸν μισθῶν, κατέπλευσα, τοὺς πρέσβεις ἄγων, διὰ τὸ ἄρεστά μοι πλεῖν τοῦ ναυῶν· καὶ οὐδένδε πάλιν, προσταχθέν μοι ὑπὸ τοῦ δήμου, μίσθωνα τὸν στρατηγὸν ἄγειν εἰς ἑλλήσποντον, ἀντὶ αὐτοκλέους ἀποχειροτονηθέντος, ὠχόμην ἀναγόμενος διὰ τάχους. καὶ ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων μὲν ναῦν, ἑτέροις ἐμισθωσάμην ναύτας, δωρεὰς καὶ προσδόσεις αὐτοῖς δίδοις μεγάλας· τοῖς δὲ παραμείνασι τὰ ἀρχαῖον ναύλα ἔδωκά τι εἰς διοίκησιν τῶν οἰκείων καταλιπεῖν, πρὸς ὧν πρότερον εἶχον, οὐκ ἀγνοῶν τὴν παροῦσαν χρείαν ὡς ἀναγκαία μοι ἐκάστῳ. δεόμενος δὴ αὐτὸς, ὡς μὰ τὴν διὰ καὶ τὸν ἀπόλλω, οὐδεὶς ἂν ὑμῶν πιστεύσειεν, ὅς τις μὴ ἀληθῶς παρηκολούθηκε τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν· ὑποθεὶς δὲ τὸ χωρίον θεαπολόχῳ καὶ ἀρχενέῳ, καὶ δανεισάμενος χιλίους καὶ ἑξακοσίας παρ' αὐτῶν, καὶ διαδοὺς τοῖς ναύταις. ὠχόμην ἀναγόμενος, ἵνα μηδὲν ἐλλείπῃ τῷ δήμῳ, ὧν προσετάξατε, κατ' ἐμέ. καὶ ὁ δῆμος ἀκούσας ταῦτα ἐπῄνεσέ τε κἀμὲ καὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσε. καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν, καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου.

Μαρτυρία. Ψήφισμα.

Ἐπειδὴ τοίνυν εἰς ἑλλήσποντον ἤλθομεν, καὶ ὁ χρόνος ἐξεληλύθει μοι τῆς ξυναρχίας, καὶ μισθὸς οὐκ ἀπεδόθη τοῖς στρατιώταις, ἀλλ' ἢ δυοῖν μισθοῖν, ἕτερός τε στρατηγὸς ἡμῶν ἧκε, καὶ οὗτοι διαδόχοις οὐκ ἄγων ὅτι τὰς ναῦς ἀδυνατοῦντες μοι πολλοὶ τῶν πληρωμάτων, ὠχοντο ἀπολιπόντες τὰ ναυῶν, οἱ μὲν εἰς τὴν ἤπειρον στρατευόμενοι· οἱ δ' εἰς τὰ θασίων καὶ μαρωνειτῶν ναῦς μισθῷ μεγάλῳ πειθόντες καὶ ἀργύριον πολὺ προλαβόντες· καὶ τὰ μὲν παρ' ἐμοὶ ἐξαναλωμένα ἤδη ὁρῶντες· τὰ δὲ τῆς πόλεως, ἀμελῆ· τὰ δὲ τοῦ συμμάχων, ἄπορα· τὰ δὲ τῶν στρατηγῶν, ἄπιστα, καὶ ὑπὸ πολλῶν αὐτῶν λόγῳ ἐξηπατημένοι καὶ τὸν χρόνον ἐξικνούμενα τῆς ξυναρχίας· καὶ τὸν πλοῦν οὐκ ὄντα οἴκαδε, οὐδὲ διάδοχον ἥκοντα ὅτι τὴν ναῦν, παρὸ ἄν τις ἠξίωσεν ὠφεληθεῖεν. ὅσῳ γὰρ φιλοπονώτερος ἀμείνων ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν ἐρετῶν ἀγαθῶν· τοσούτῳ μοι πλείστη ἀπόλειψις ἐγένετο τῶν ἄλλων ξυναρχόντων. τοῖς μὲν δὴ ἄλλοις εἰ καὶ τι ἄλλο, οἱ γ' ἐκ καταλόγου ἐλθόντες ὅτι τὴν ναῦν. παρέμενον, τηρεῖν τὴν οἴκαδε σωτηρίαν, ὁπότε αὐτοῖς ἀφήσειε στρατηγός. οἱ δ' ἐμοὶ ναῦται πιστεύοντες αὐτοῖς ὅτι τῶν δυνάσθαι ἐλαύνειν, ὅπου ἔμελλον ἀργύριον πλεῖστον πάλιν λήψεσθαι, σκοπούμενοι τὰ παρόντα δυσπορία κρείττω εἶναι αὐτοῖς τῶν μελλόντων φόβου, εἴ ποτε ληφθεῖεν ὑπ' ἐμοῦ. τοιούτων τοίνυν μοι τῶν πραγμάτων συβεβηκότων, καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἅμα, πομπεύειν τῶν σίτου, μισθὸν οὐ διδόντος· εἰσαγγελθὲν δὲ, ὅτι βυζάντιοι καὶ καλχηδόνιοι πάλιν κατάγουσι τὰ πλοῖα, καὶ ἀναγκάζουσι τὸν σῖτον ἐξαιρεῖσθαι· δανεισάμενος ἐγὼ ἀργύριον παρὰ χαρειδήμου μὲν τοῦ ἀναφλυσίου πεντεκαίδεκα δραχμὰς ὅτι τόκον, ἑπτακοσίας δὲ δραχμὰς παρὰ νικίππου τοῦ ναυκλήρου, ναυτικὸν ἀνειλόμην, ὃς ἔτυχεν ὢν ἐν σηστῷ, ἐπὶ ὀγδοον. σωθέντος δὲ τοῦ πλοίου ἀπολύειν ἀποδοῦναι αὐτῷ καὶ τοὺς τόκους. καὶ πέμψας δύο μνᾶς

μονα τὸν πεντηκόνταρχον εἰς λάμψακον, δοὺς αὐτῷ ἀργύριον, & γράμματα πρὸς τοὺς ξένους τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, σπέλδσά μοι αὐτὸ ναύτας μισθώσασθαι, ὡς αὐ δύνη ἀρίστους. αὐτὸς δ' ὑπομείνας ἐν σηστῷ, τοῖς παλαιοῖς ναυτῶν τῶν ἀρχαίων ἐδωκα ὁπόσον εἶχον, ἐπειδή μοι ὁ χρόνος ἐξήκει τῆς στρατηγίας, καὶ ἑτέροις ναύτας ἐντελομίσθοις πρὸς τὸν ἐν ὅσῳ ὁ στρατηγὸς τὸν ἀνάπλοον τὸν ἐφ' ἱερὸν παρεσκευάζετο. ἐπειδὴ δ' ὅ, τε δυκτήμων ἥκεν ἐκ τῆς λαμψάκου, ἄγων τινὰς ναύτας, οὓς ἐμισθώσατο, καὶ ὁ στρατηγὸς παρήγγελεν ἀνάγεσθαι· τῷ μὲν δυκτήμονι ἀπενήσας ἐξαίφνης συνέβη, & πάνυ πονηρῶς διετέθη. τούτῳ μὲν οὖν ἀποδοὺς τὸν μισθὸν, καὶ ἐφόδια προσθεὶς ἀπέπεμψα οἴκαδε. αὐτὸς δ' πεντηκόνταρχον ἕτερον λαβὼν, αἰτηθείμην ὅπῃ τὰ πλοῖα σίτου. καὶ ἐκεῖ πρεμένα πάντα καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἕως ὁ ἔκπλους τῶν πλοίων τῶν μὴ ἀρκτοῦρον ἐκ τῆς πόλεως ἐγένετο. ἀφικόμενος δ' εἰς σηστὸν, ἐγὼ μὲν ᾤμην οἴκαδε καταπλεύσειν τὰ τοῦ χρόνου μοι ἐξήκοντος, καὶ ὅπῃ τεσσαρακοντῶν ἤδη μοι δυοῖν μηνοῖν, καὶ δεκάδος οὐχ ἥκοντος ὅπῃ τὰ ναυῶ. ὁ δ' στρατηγὸς πρόμαχος, ἀφικομένων ὡς αὐτὸ πρόσθεν μαρονείτῃ, καὶ δεομένων, αὐτοῖς τὰ πλοῖα παραπέμψαι τὰ σιτηγά· προσέταξεν ἡμῖν τοῖς τεσσαράκοντα ἀναδεισαμένοις τὰ πλοῖα ἕλκειν εἰς μαρόνειαν, πλοῦν καὶ πολὺν καὶ πελάγιον. καὶ ταῦτα ὑμῖν δεῖ ταῦτα ἅπαντα διηγησάμην ἐξ ἀρχῆς, ἵνα εἰδῆτε ὅσα ἀνηλωκὼς αὐτὸς, καὶ ἡλίκης μοι γενομένης τῆς λειτουργίας, ὕστερον ὅσα ἀναλώματα ὑπὲρ τούτου ἀνήλωσα ὅπῃ τεσσαρακοντῶν, οὐχ ἥκοντος τούτου ὅπῃ τὸν ναυῶ· καὶ κινδυνεύοις ὅσους ἐκινδύνευσα αὐτὸς πρὸς τε χειμῶνας, καὶ πρὸς πολεμίους. μὴ γὰρ τὰ πρῶτα τῶν πλοίων τῶν εἰς μαρόνειαν, καὶ τὴν ἄφιξιν τὴν εἰς θάσον· ἀφικόμενος παρέπεμπε πάλιν ὁ πρόμαχος μὴ τῶν θασίων εἰς τὴν στρυμόνα σῖτον καὶ πελτασὰς, ὡς προλαβόμενος αὐτὸς τὸ χωρίον. πρόσταξαμένων δ' τῶν μαρονειτῶν ἡμῖν τὴν ναῦσιν ὑπὲρ τοῦ χωρίου τούτου καὶ μελλόντων ναυμαχήσειν, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπειρηκότων, πλὴν πολὺν πεπλευκότων, καὶ πλοῖα ἑλκόντων ἐκ θάσου εἰς στρυμόνα, ἐπὶ δὲ χειμῶνος ὄντος, καὶ χιόνος ἀλιμένου, καὶ ἐκβῶσαι ἀνέμου, καὶ δεινοποιήσασθαι, πολεμίας καὶ χώρας οὔσης, καὶ περικαθημένων κύκλῳ τὸ τεῖχος, καὶ ξένων μισθοφόρων καὶ βαρβάρων πρόσοικον· ἀναγκαῖον ἦν ἐπ' ἀγκύρας ἀποσαλεύειν τὰς νύκτας μετεώρους, ἀσίτους, καὶ ἀγρύπνους φυλαττομένους, μὴ τὰς νυκτὸς ἡμῖν ἐπιθωνται αἱ μαρονειτῶν τριήρεις. ἐπεὶ δὲ συνέβη τὰς νυκτὸς, ὥρα ἔτους, ὕδωρ καὶ βροντὰς & ἄνεμον μέγαν γενέσθαι (ὑπὸ αὐτὰς γὰρ πλειάδων δύσεις οἱ χρόνοι οὗτοι ἦσαν) ἐξ ὧν τίνα οὐκ οἴεσθε, ἄνδρες δικασταὶ, τοῖς στρατιώτας ἀθυμίαν ἐκπεσεῖν; πόσιν δέ μοι μὴ ταῦτα ἀπόλειψιν γενέσθαι; πάλιν τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ταλαιπωρουμένων μὲν πολλὰ, ὠφελουμένων δὲ βραχέα, ὅσα ἐγὼ δυναίμην ἑκάστῳ δανειζόμενος ἐπιστρέψαι, πρὸς ὧ πρότερον εἶχον παρ' ἐμοῦ. ἐπεὶ δὲ στρατηγὸς οὔτε τὰ ἐν ἡμέραν αὐτοῖς τροφὴ ἀρκῆ ἐνδίδου· καὶ ἤδη ζῆς μῆνες ὅπῃ τὸν μισθὸν ἀπεστερήκει τὸ μοι, καὶ οὐδέπω δοῦς ἥκεν ὅπῃ τὰ ναυῶ· ἀλλ' ἐμισθούμην ναύτας αὐτὸ τῶν ἀπολιπόντων, δανειζόμενος ἀργύριον. μόνῳ τοίνυν τούτῳ τῶν ἄλλων δεκάδος οὐκ ἔστι πρόφασις ὑπολειπομένη, διὸ οὐ πάλαι ἦκεν ὅπῃ τὰ ναυῶ. ὁ γὰρ δυκτήμων, ὁ πεντηκόνταρχος, ὡς ἐκ τῆς ἑλλησπόντου ἀπεσάλη οἴκαδε ἀσθενήσας, ἐπειδὴ κατέπλευσε, καὶ ἤκουσε τοῦτον ἐμοὶ δεκάδος καθεστηκότα, εἰδὼς τόν τε χρόνον ἐξήκοντά μοι τῆς τεταρχίας, καὶ ἤδη ὅπῃ τετραρχοῦντά με, πρὸς λαβὼν δεινίαν τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν, προσέρχεται αὐτῷ ἐν τῷ δείλῃ· καὶ ἐκέλευεν αὐτὸ ὡς τάχιστα ὅπῃ τὰ ναυῶ ἀποπλεῖν, ὡς τὰ ἀναλωμάτων πολλῶν ὄντων καθ' ἑκάστην ἡμέραν,

A semicenturione Lampſacum, pecunia & literis ad hoſpites patris mei datis: iuſſi mihi nautas conducere, quàm poſſet robuſtiſſimos. Ipſe autem Seſti moratus, veteribus nautis, qui remanſerant, dedi quantum potui, poſtquam mihi præfecturæ tempus exibat: & alios nautas integri ſtipendij accepi, interea dum dux nauigationem ad Templum apparabat. Cùm autem Euctemon Lampſaco reuerſus, nautas quos conduxerat adduxiſſet, ac dux claſſicum canere iuſſiſſet: vt ſolueremus: accidit vt Euctemon repentè in morbum, eúmque grauiſſimum incideret. Eum igitur, reddito ſtipendio, & addito viatico domum remiſi, atque ipſe alio ſemicenturione creato, ſolui ad frumentum peruehendum, ibíque moratus ſum quinque & quadraginta dies, donec naues è Ponto poſt arcturum ſoluerent. Cum aũt Seſtum perueniſſem: ego me domum iam rediturum putabam, cùm nõ modò tempus mihi iã exactum eſſet, ſed & duo menſes ad præfecturam naualem acceſſiſſent, & ſucceſſor ad nauem nõ veniret. Dux autem Timomachus, cùm eum legati Maronitani conueniſſent, ac rogaſſent, vt frumentarias ſuas naues tueretur: nobis triremium præfectis mandat, vt eas naues ad triremes alligatas Maroneam pertraheremus, curſu & longo, & ſpacioſo in mari. Hæc vobis omnia propter ea expoſui ab initio, vt ſciatis, quantos ipſe ſumptus fecerim, & quantum propter rempub. onus ſuſtinuerim, quantúmque poſtea pro iſto inſumpſerim, finito præfecturæ tempore, cum ad nauem non veniret: & quanta ipſe pericula ſubierim tum tempeſtatum, tũ hoſtium. Poſt enim perducta Maroneam nauigia, cũ in Thaſum peruenirémus: eò profectus Timomachus, rurſus perducebat cum Thaſiis Strymen frumẽtum & ſcutatos, vt ipſe locum illũ occupaturus. Cùm verò Maronitæ claſſe inſtructa nobiſcum de eo loco dimicaturi eſſent: & milites longa nauigatione fatigati, naues Thaſo Strymen traherent, & hiems eſſet, & locus portum non haberet, nec exſcendere & cœnare in hoſtili agro liceret, ac murum vndique & mercenarij milites & barbari finitimi circumſidérent: neceſſe fuit in ancoris in alto fluctuare noctem illam incœnatos & inſommes, & excubias habere, ne Maronitarum triremes noctu, ex inſidiis impetum in nos facerent. Præterea fiebat noctu, propter anni tempus, vt pluuiæ & tonitrua & ventus magnus oriretur. Hæc enim ſub ipſum Pleiadum occaſum facta ſunt. Quas ob res in quam animi ægritudinem non incidiſſe milites exiſtimatis? quàm multos à me poſtea aufugiſſe rurſus veterum nautarum? cùm & magnas ærumnas tolerarent, & operæpreciа parua facerent, quantum ſcilicet ego eis ad illa quæ prius à me abſtulerant, mutuare poterã. Nam dux, ne id quidem quod ad quotidianam alimoniam pertineret, ſuppeditabat, & iam tres menſes legitimo præfecturæ tempori adieceram: & cùm iſte nondum ad nauẽ veniret, ego in deſertorum locum nautas cõducebã, mutuò ſumpta pecunia. Soli autem iſti è cæteris ſucceſſoribus nulla relinquitur excuſatio, cur non multo antè ad nauem venerit. Euctemon enim ſemicenturio, vt ex Helleſponto propter morbum domũ eſt miſſus, cum primùm appulit, & audiit, iſtum mihi ſucceſſorem datum, cum ſciret iam & exiſſe tempus præfecturæ meæ, & me iam vltra terminum abeſſe: adhibito Dinia ſocero meo, eum in Digmate conuenit, & quàm primum ad nauem abire iuſſit: impenſas enim in dies ſingulos magnas fieri,

Excuſatio prolixioris narrationis & Polyclis accuſatio.

præter commeatum, qui à duce in nauem daretur. A Ac singulatim ei commemorauit, quæ mercedes remigio & militibus in singulos menses numerarentur, quæ nautis, quos ipse Lampsaci conduxisset, quę iis qui in desertorum locum inscendissent: præterea que quid veterum nautarum singulis rogatus addidissem, postquam mihi præfecturæ naualis dies exisset, & cætera, quæ in nauem quotidie impenderentur: quæ non ignorabat. Per eum enim, dum semicenturionem ageret, & emebantur & expendebantur omnia. De armamentis porrò, me priuatim ea habere, & è publico nihil accepisse retulit. Eam igitur, inquit, inito rationem, vt aut ab eo illa impetres, aut armamenta priuata hinc afferas. Arbitror autem ei facile tecum conuenturum. Illic enim pecuniam debet, quam dissoluere volet de precio armamentorum. His iste ex Euctemone & Dinia socero meo audiuistis, ad ea quæ ei dixerant, nihil respondit, sed cũ risu dixisse fertur, Modò mus picem gustat:* facetus enim esse voluit. Quum autē Euctemonis & Dinię verbis nihil moueretur, postea rursus eum conueniunt Pythodorus Acharnensis & Apollodorus Leuconēsis, familiares mei atque amici, & ad nauem abire iubent, vt successorem: & de armamentis ei narrant, me priuatim habere omnia, publicum nihil. Quòd si illis vti voles, relinque, inquiunt, pecuniam hic, neque periculo maris committe, illuc vehendo: idque ea de causa faciebant, vt mihi redimerent prædium, redditis Archeneo & Thrasylocho triginta minis. De armamentorum autem attritione voluerunt ei literas dare, & ipsi spondere pro me: fore vt eâdem mecum conditione transigeret, qua & reliqui triremium prefecti cum successoribus. Hęc à me verè dici vt constet, testimonia vobis recitabuntur.

TESTIMONIA.

Polyclis & Apollodori concertationes.

Multis autem me vobis argumentis ostensurum puto, Polyclem neque tunc in animo habuisse nauem à me accipere: neque postquam à vobis & decreto vestro coactus est ad nauem abire, cum eò venisset, voluisse mihi in trierarchia succedere. Nam Thasũ vbi venit, me iam quartum mensem, vltra terminũ, præfecturam gerente: ego testibus adhibitis quàm potui plurimis, tum ciuium tum militum, tum remigum, eum Thasi in foro conuenio: & nauem à me accipere iubeo vt successorem, & reliqui temporis mihi sumptus restituere. rationem autem cum eo putare volui de singulis, dum mihi factorum sumptuum testes adessent, nautæ, milites, & remigium, vt si quid inficiaretur, eum statim conuincerem. Iam enim accuratè à me inscripta erant omnia, vt nõ modò sumptus essent annotati, sed etiã vbi essent facti, & quos in vsus, & precium, & quanti quicque esset, & cuiate nomisma, & quanti pecunia mutaretur: vt certò posse conuincere successorem, si quid me sibi falsò imputare duceret. Præterea fide etiam data, sumptus ei computare volui. Me autem id postulante, respōdit, se nihil curare quicquid dicerem. Interea minister à duce missus, mihi mandat, vt soluam: non isti successori, cuius munus id erat. Eius autem rei causã, in progressu orationis vos edocebo. Tũ igitur mihi visum fuit soluere, & nauigare quò iuberet. Postquam autem rursus Thasum appuli, Strymen pertractis, quò dux mandarat, nauigiis, nautis, & militibus & remigibus in naui manere iussis, ipse

ὅσα πρὸς τοῦ στρατηγοῦ σιτηρεσίου εἰς τὴν ναῦν διδομένου, ἀνηλίσκετο, καθέκαστον αὐτῷ διεξιών, τοῖς τε μισθοῖς τοῖς τῇ ὑπηρεσίᾳ, καὶ τοῖς ὀπιβάταις καὶ μισθῶν διδομένοις, τοῖς τε ναύταις, οἷς αὐτὸς ἐκ τοῦ λαμψάκου ἐμισθώσατο, καὶ τοῖς ὕστερον ἐπεμβᾶσιν, εἰ τι τοῦ ἀπολιπόντων. ἔτι δ' ὁ τοῦ ἀρχαίων ναυτῶν ἐκάστῳ προσέθηκα δεηθέντι, ἐπειδή μοι ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριαρχίας, καὶ τἄλλα ὅσα καθ' ἑκάστου ἡμέραν ἀναλισκόμενα εἰς τὴν ναῦν, κἀκ ἀπείρους ἔχων. δεῖ γὰρ ἐκείνου πεντηκοντάρχου τοῦ τε μισθοῦ, καὶ ἡ γραφεῖον, καὶ ἀναλίσκειν. καὶ πρὸς τοῦ σκεύων ἔφραζεν αὐτῷ, ὅτι ἰδίᾳ ἔχοιμι, καὶ δημόσιον οὐδέν. ὡς οὖν ἔφη ἢ πείσων ἐκεῖνον δεῦρο, ἢ σκεῦη ἔχων σαυτῷ ἀνάπλει. οἶμαι δέ σοι ἔφη αὐτὸν οὐδὲν διοίσεσθαι. ὀφείλει γὰρ ἀργύριον ἐκεῖ, ὃ δεῖ λῦσαι βουλήσεται ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ σκευῶν. ἀκούσας ὁ δεῖνα ταῦτα τοῦ τε δυκτήμονος, καὶ τοῦ δεινίου, τοῦ κηδεστοῦ τοῦ ἐμοῦ· πρὸς μὲν ὧν ἔλεγον αὐτῷ, οὐδὲν αὐτοῖς ἀπεκρίνατο· γελάσαντα δ' ἔφασαν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀρτι μῦς πίττης γεύεται. ἐβούλετο γὰρ ἀθλιωτάτος εἶναι. ἐπειδὴ τοίνυν τοῦ δυκτήμονος καὶ τοῦ δεινίου ἀκούσας οὐδὲν ἐφρόντιζε· πάλιν αὐτῷ προσέρχονται ὕστερον, Πυθόδωρός τε ὁ Ἀχαρνεὺς, καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Λευκονοεὺς, ὅθεν τὸν δεῖνα ὄντες ἐμοὶ καὶ φίλοι καὶ συνέλευσον αὐτὸν ὅπῃ τε τοῦ ναῦν ἀπέναι, ὡς δεδόκουν ὄντα, καὶ πρὸς τοῦ σκευῶν ἔφραζον αὐτῷ, ὅτι ἰδίᾳ ἔχοιμι ἅπαντα, καὶ δημόσιον οὐδέν. εἰ μὲν οὖν ἐκείνοις ἐθέλοι χρῆσθαι, κατάλιπε ἔφασαν ἀργύριον αὐτῷ, καὶ μὴ δεκινδύνευε ἐκεῖσε ἄγων· ἵνα μοὶ λύσωνται τὸ χωρίον, ἀποδόντες ἀρχαίῳ καὶ Θρασυλόχῳ τριάκοντα μνᾶς. πρὸς δὲ τοῦ ἐκείνου τοῦ σκευῶν ἤθελον αὐτῷ γράμματα γράφειν, καὶ ἐγγυᾶσθαι αὐτοὶ γίγνεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ· ἢ μὴν ἔσεσθαι αὐτῷ, ὅ, τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις τριήραρχοις πρὸς τοὺς δεδεγμένους ἢ. ἃς οὖν ταῦτα ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

Μαρτυρίαι.

Ἐκ πολλῶν μὲν τοίνυν τεκμηρίων οἶμαι ὑμῖν ἐπιδείξειν πολυκλέα, ὅτι οὔτε αὐτόθεν διενοεῖτο παραλαμβάνειν παρ' ἐμοῦ τοῦ ναῦν, οὔτε ἐπειδὴ ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ ψηφίσματος τοῦ ὑμετέρου λυσαγκάθη ἐπὶ τοῦ ναῦν ἀπέναι, ἐλθὼν ἠθέλησέ μοι δεξάσθαι αὐτοῦ. ἔστι δ', ἐπειδὴ ἀφίκετο εἰς Θάσον, ἤδη με τέταρτον μῆνα ἐπιτριαρχοῦντος πολλαχοῦ ἐγὼ μάρτυρας τοῦ τε πολίτου ὡς εὐ ἠνάμην πολίσιοις, καὶ τοῖς ἐπιβάταις, καὶ τοῦ ὑπηρεσίαν, προσέρχομαι αὐτῷ ἐν Θάσῳ, ἐν τῇ ἀγορᾷ· κελεύω ἀπέλθειν αὐτῷ τοῦ τε ναῦν παραλαμβάνειν παρ' ἐμοῦ, ὡς δεδόκουν ὄντα, καὶ τοῦ ἐπιτετριαρχημένου χρόνου ἀποδιδόναι μοι τὰ ἀναλώματα. λογίσασθαι δὲ ἤθελον αὐτῷ καθ' ἕκαστον, ἕως μοι μάρτυρες παρῆσαν τοῦ ἀπλωμένων οἵ τε ναῦται, καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ ἡ ὑπηρεσία, ἵνα εἴ τι ἀπλέγοι, εὐθὺς ἐξελέγχοιμι. οὕτω γάρ μοι ἀκριβῶς ἐγγεγράπτο, ὡς οὐ μόνον αὐτά μοι τὰ ἀναλώματα ἐγγεγράπτο, ἀλλὰ καὶ ὅποι ἀπλώθη, καὶ ὅ, τι ποιούμενον, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ὁπόσου.* τίς λῦ, καὶ νόμισμα ποδαπὸν, καὶ ἐκ πόσου ἡ καταλλαγὴ λῦ τοῦ ἀργυρίου, ἵνα εἴη ἀκριβῶς ἐξελέγξαι με τοῦ δεδόχω, εἴ τι ἡγεῖτο ψεύδεσθαι αὐτῷ λογίζεσθαι. ἐπὶ τῇ καὶ πίστιν αὐτῷ ὀπιθεῖς ἠθέλησα λογίσασθαι τὰ ἀπλωμένα. προκαλουμένου δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλει ὧν λέγοιμι. ἐν τούτῳ ὑπηρέτης ἥκων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ἐμοὶ παρήγγελλεν ἀνάγεσθαι, καὶ τούτῳ τοῦ δεδόχω, ἐξ ἡ λειτουργία ἤδη ἐγίγνετο. τούτου τὸν αἴτιον ἐγὼ ὑμᾶς, προϊόντος τοῦ λόγου, διδάξω. τότε μὲν οὖν μοι ἐδόκει ἀνάγεσθαι, καὶ πλεῖν οἷ ἐκέλευεν. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα πάλιν εἰς Θάσον, ἑλκύσας τὰ πλοῖα εἰς τρύμιν, οἷ προσέταξεν ὁ στρατηγὸς, κελεύσας τοὺς ναύτας ἐν τῇ

ἐν τῇ νηὶ μένειν, καὶ τοὺς ὑπηβάτας, καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκβαὶ A
αὐτὸς προβύομαι ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἣ κατήγετο Τιμόμαχος ὁ
στρατηγὸς, βουλόμενος κἀκείνῳ ἐναντίον ὡς δι' δόναι τὴν
ναῦν πλυνελεῖ τούτῳ πλήρη καταλαμβάνω οὐδὲ τὸν
ὄντα, καὶ τοῖς ἐπιβάταις, καὶ τοῖς ἐπιβάταις, καὶ ἄλλοις τινὰς
τῆς πόλεως. καὶ εἰσελθὼν ἐνδυς, ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ,
λόγους πρὸς αὐτὸν ἐποιούμην, καὶ ἠξίουν αὐτὸν τὴν ναῦν
μοι παραλαμβάνειν, καὶ τὸν ὑπηρεσίαν μόνος τῶν τριηραρχῶν ὑπο-
διδόναι μοι τὰ ἀναλώματα. καὶ πρὸς τὴν σπουδὴν ἐρώτων
αὐτὸν, πότερα παραλήψεται, ἢ ἴδια σπουδὴν ἔχων, ἢ καὶ ὑπὲρ τὸν
ναῦν; ταῦτα δὲ με προκαλουμένου αὐτὸν, ἐρώτα με, διότι
σπουδὴν τε ἰδίαν μόνος ἔχομι τῶν τριηραρχῶν, καὶ πότερα ἡ
πόλις οὐκ εἰδείη τινὰς δυναμένους σπουδὴν παρέχειν τοῖς
ναυσὶν, ὥστε αὐτὴ μὴ παρέχειν; ἢ σὺ τοῦτον, ἔφη, ὑφ' ἡμῶν
πεμφθεὶς πλούτῳ τοῖς ἄλλοις, ὥστε καὶ τὰ σπουδὴν ἰδίαν ἔχειν,
καὶ κόσμον χρυσόπαστον μόνος τῶν τριηράρχων; τίς ἂν οὖν
δυνάιτο, ἔφη, τὴν σὴν μανίαν καὶ πολυτέλειαν ὑπομένειν,
διεφθαρμένον πλήρωμα, καὶ εἰωθὸς ἀργύριον πολὺ προ-
λαμβάνειν, καὶ ἀτελείας ἄγειν τῶν νομιζομένων ἐν τῇ νηὶ B
λειτουργιῶν, καὶ λοῦσθαι ἐν βαλανείῳ; ξυφῶντας τὸν ὑπηβά-
τας καὶ ὑπηρεσίαν ἐπὶ μισθοῦ πολλοῦ καὶ ἐντελοῦς; κακῶν
δὴ ἔφη διδάσκαλος γέγονας ἐν τῷ στρατεύματι καὶ αἴτιος
εἰ μόνος τι, καὶ τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις ποιηρότεροι εἶ
τοὺς στρατιώτας, ζητοῦντας ταυτὰ τοῖς παρὰ σοί. ἐδεῖ γὰρ
σε ταῦτα ποιεῖν τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις. λέγοντος δὲ αὐ-
τοῦ ταῦτα, ἀπεκρινάμην αὐτῷ, ὅτι σπουδὴν μὲν διὰ τοῦτο οὐ
λαμβάνομι ἐν τῇ νεωρίῳ, ὅτι οὐ ἀδικήμα ἐπίησας αὐτά. ἀλλ'
εἰ μὲν βούλει, ταῦτα παράλαβε εἰ δὲ μὴ, σπουδὴν σαυτῷ πα-
ρασκεύαζε. δεῖ δὲ τῷ ναυτῷ, καὶ τοῖς ὑπηβάτοις, καὶ τὴν ὑπηρε-
σίας, εἰ φῆς ὑπ' ἐμοῦ αὐτοῖς διεφθάρθαι, παραλαβὼν τὴν
τριήρη, αὐτὸς ἑαυτῷ κατασκευάσας καὶ ναύτας καὶ ὑπηβά-
τας καὶ ὑπηρεσίαν, οἵ τινες μηδὲν λαβόντες συμπλεύσον-
τας τὴν ναῦν παραλαβε. ἐπὶ γὰρ ἐμοὶ πρέπει τριηραρ-
χεῖν. ὅ, τε γὰρ χρόνος ἐξήκει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ ὑπὲρ τὸν
ἑξακαιτεσσαρακοντα μῆνας. λέγοντος δὲ μου ταῦτα, ἀπο-
κρίνεται μοι, ὅτι ὁ συστρατιώτης αὐτῷ, οὐκ ἥκει ὑπὲρ τὸν
ναῦν ἔκων παραλήψομαι μόνος τὴν τριήρη. ὡς οὖν ἀλη-
θῆ λέγω ταῦτα πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐν μὲν τῇ ἀγορᾷ ἀπεκρί-
νατό μοι τὰ πρότερον, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλει ὧν λέγομι. ἐν
δὲ τῇ οἰκίᾳ, ὅ Τιμόμαχος κατήγετο. ὅτι μόνος οὐ παραλή-
ψεται τὴν ναῦν τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

Μαρτυρίαι.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὡς ὅτε οὐδὲ ἠθε-
λέμοι τὴν ναῦν δεχέσθαι, οὔτε ἀναλώματα ἀπεδίδου
τὸν ὑπηρεσιῶν χρόνου, ὅτε στρατηγὸς ἐπέταττέ
μοι ἀναγεῖν, προσελθὼν αὐτῷ ἐν δύσῃ, ἐν τῷ λιμένι,
ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ, πλήρους οὔσης τῆς τριήρους, ἀδί-
κημα μὲν οὐκ ἐμοῦ, ἀλλὰ πλεονεκτήματα τούτου, ἀναγκαῖα
δέ μοι ἐκ τῶν παρόντων εἰπεῖν· ἐπειδὴ σὺ φῆς, ὦ πολύ-
κλεις, τὸν συστρατιώτην οὐχ ἥκειν, τὸν μὲν ὑπηρεσιῶν
χρόνου, ἐγὼ ἐκείνου παρέξομαι τὰ ἀναλώματα,
ἀποδώσομαι τὸν τεσσάρων μηνῶν. σὺ δὲ παραλαβὼν τὴν ναῦν,
πρῶτον μὲν τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον τριηράρχησον τοὺς ἐξ
μῆνας ἔπειτα ἐὰν μέν σοι ἔλθῃ ἐν τούτῳ ὁ συστρατιώτης,
ἐκείνῳ παραδώσεις λειτουργήσας. ἐὰν δὲ μὴ, οὐδὲν δεινὸν
πείσῃ, δύο μῆνας ὑπηρετήσας. ἢ ἐγὼ μὲν ὁ τόν τε ὑπὲρ ἐμαυτοῦ χρόνον καὶ τοῦ συστρατιώτου λειτουργη-
κὼς, ἐπὶ τριήρησα ὑπὲρ ὑμῶν· σὺ δὲ οὐδὲν ἀπολωλεκὼς οὐκ ἀξιοῖς, οὐδὲ τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον παραλαβὼν τὴν ναῦν
λειτουργῆσαι οὐδὲ τὰ ἀναλώματα ἀποδοῦναι; λέγοντος δὲ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι, ὅτι μύθους λέγομι. ὁ δὲ στρατη-
γὸς ἐμβαίνειν με ἐκέλευεν εἰς τὴν ναῦν, καὶ ἀναγεῖν μετ' αὐτοῦ. ὡς οὖν ταῦτα ἀπεκρίνατο, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

exscendi, & in ædes abij, vbi Timomachus dux diuersabatur: volens etiam coram illo nauem tradere Polycli plenam. Deprehendo igitur & istum illic, & triremium præfectos & successores, & alios quosdam ciues: & rectà ingressus, coram duce verba ad eum facio, & peto vt nauem à me accipiat, & sumptus reliqui temporis mihi persoluat: déque armamentis interrogo, vtrum ea susceptur us esset, an propriis secum allatis, ad nauem veniret? Quæ cùm ab eo postularem, rogabat me, cur ego solus è trierarchis, priuata armamenta haberem? & vtrum ciuitas ignoraret, posse quosdam armamenta præbere nauibus, ne ipsa ea præberet? An tibi, inquit, præter cæteros ita libet profundere per ludibrium diuitias, vt & armamenta priuata habeas, & aurata armamenta solus è trierarchis? Quis igitur, inquit, posset tuam insaniam, tuásque profusiones tolerare? comitatum corruptum, & multum pecuniæ ante tempus capere & immunem à receptis nauium muneribus, & lauare in balneis solitum? & cùm milites tum remiges ob magnum & integrum stipendium luxu diffluentes? Malorum, inquit, doctor extitisti in exercitu, & B autor es ex aliqua parte, vt & reliqui trierarchi militibus improbioribus vtantur, eadem quæ tuis tu largiris, requirentibus. Decuisset te cæterorum frugalitatem imitari. Hæc eo dicente, Ego propterea, inquam, è nauali non accepi armamenta, quòd ipse ea perdidisti. Sed si vis, hæc accipito: sin minus, armamenta ipse tibi compara. Quod autem ad nautas attinet, & milites, ac remiges, si eos à me corruptos esse dicis, accepta triremi, ipse tibi & nautas, & milites, & remiges cura, qui gratis te comitentur. nauem autem accipe: neque enim me triremi præesse decet amplius. Nam & præfecturæ meæ tẽpus præteriit, & ego iam quatuor menses vltrà, id o nus sustinui. Hæc me dicente, Mihi collega, inquit, meus non venit ad nauem: non igitur solus triremẽ C accipiam. Hæc verè à me dici apud vos, & cum in foro prius mihi respondisse, se mea verba nihil curare, & in ædibus, vbi Timomachus diuersabatur, se solùm nauem non esse accepturum, vti constet, harum rerum vobis testimonia legentur.

TESTIMONIA.

Post hæc, Iudices, cum nec in naue mihi succedere vellet, neque sumptus reliqui temporis redderet, & me dux soluere iuberet: aggressus cum Thasi in portu coram duce, plena iam triremi: sic cum eo ago, nõ quòd æquum esset (erat enim iste meliore conditione) sed quia pro re nata sic agere necesse mihi erat: Postquam tu ais, Polycles, collegam tuum non venire: impensas reliqui temporis, quatuor mensium, si potero, ab eo exigam. Tu verò accepta naui, primùm tuum tempus sex menses, obito: deinde si interea venerit collega tuus, eam obito tuo munere, illi tradito. Sin min°, nihil intolerabile tibi accidet, etsi duos menses adieceris. An cùm ego & meum tempus, & collegæ obierim, & pro vobis etiam exacto tempore publicum munus sustinuerim: tu qui nullos fecisti sumptus, grauaris, suscepta naui vel tuum obire tempus, aut impensas mihi restituere? Hæc me dicẽte, fabulas me narrare aiebat. Dux autem nauim conscendere iubebat, & secum soluere: Ac vt eum hæc respondisse constet, lege mihi testimoniũ.

TESTIMONIVM.

Dicam vobis etiam signum euidens, vt sciatis insignem mihi factam esse iniuriam. Nam Hagniæ & Praxicli sub idem tempus dati successores sunt, Mnesilochus Perithædes, & Phrasicrides Anaphlystius. Phrasicride autem ad nauem non profecto, Mnesilochus Thasum venit, & ab Hagnia triremem suscepit, & impẽsas reliqui temporis soluit Hagniæ, quas pro eis rogatus fecerat, & armamenta conduxit ab Hagnia, & ipse triremi præfuit. Deinde, *qui à Phrasicride missi erant: ij & impensarum partem reddiderunt Mnesilocho. & deinceps, sumptus quos nauis requirebat, vnà sustinuerunt. Horum mihi lege testimonium.

TESTIMONIVM.

Querela de Timomachi ducis iniquitate, Callistratum exulem vehi iubẽtis.

Fortassis igitur causam requiritis, Iudices, cur dux tum istum suscipere nauem non coegerit, qui successor ad eam venisset: cùm leges id tam seuerè præcipian? Huius ergo rei causam perspicuè vos edocebo. Timomachus, Iudices, triremi voluit ad omnia bene instructa vti. Sciebat autem istum triremi acceptam, malè suum munus obiturum: neque vel impensas facturum, vel militibus ac remigibus meis vsurum. Neque enim quisquam apud eum mansisset. Præterea si eum, non data pecunia nauigare iussisset nõ ita vt me, soliturum, sed molestum sibi futurum. Ad hæc mutuatus ab eo erat triginta minas, ea conditione, ne eum nauem accipere cogeret. Qua autem de causa mihi maximè iratus fuerit, méque insectatus sit, nec vnquam mihi vel vnà de re dicendi potestatem fecerit: perspicuè vobis explicabo: vt sciatis, me non fecisse pluris illo tempore vel ocium mẽ vel illius potentiam, quàm populum Atheniensem, & leges: sed æquo tulisse animo & factorum iniuriã, & contumeliam verborum, quæ mihi multo erant grauiora impensis. Vt enim Thasi classis morabatur à Methona vrbe Macedoniæ nauicula venit Thasũ, quæ hominem vehebat, & literas à Callistrato ad Timomachum: quibus petebat (vt ego postea resciui) sibi triremem expeditissimam mitti, quò ad eum veniret. Postridiè, cum prima luce minister aderat, qui me nautas in nauem vocare iuberet. Qua cùm plena esset, conscensa Callippus Philonis F. Aexonensis, gubernatori indicat, versus Macedoniam esse nauigandum. Postquam autem ad oppidum quoddam in opposita continente, Thasiorum mercatum venimus, & egressi ac pransi sumus: ad me accedit nautarum vnus Callicles Epitrephis F. Thriasius, mecum de re quæ mea interesset collocuturus. Cùm dicere iussissem, se mihi gratiam relaturum ait, quantũ posset, quòd sibi in egestate succurrissem. Túne, inquit, hæc nauigatio, scis qua de causa, quóve suscipiatur? Cùm respondissem, me nescire: ego, inquit, tibi dicã. Te verò, audita re, prudens inire consilium oportebit. Vecturus es hominem exulem, quem Athenienses bis capitis damnarunt, Callistratum, Methona Thasum ad Timomachum genetum, vt ego, inquit, è Callippi pueris audiui. Tu igitur, si sapis, nemini é exulem nauem conscendere sines. est enim legibus interdictum. Quibus ego è Callicle auditis, accedo ad Callippum, eúmque rogo, quorsum nauiget, q áque de causa? Eo verò me deridente, & ea comminante, quæ nec ipsi ignoratis (neque enim non experti estis Callippi ingenium) ei dico: Audio te nauigare ad Callistratum adducendũ. Ego verò neminẽ e-

A

Μαρτυρία.

Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι περιφανῆς ἠδίκημαι. ἀγνία γὰρ καὶ Θρασυκλεῖ τοῦτ' αὐτὸ χρόνον κατέστησαν δημόδοκοι μνησίλοχός τε ὁ Περιθοίδης καὶ Φρασικρίδης ὁ Ἀναφλύστιος, οὐκ ἀφικομένου καὶ τοῦ Φρασικρίδου ὅλως τὴν ναῦν, ὁ μνησίλοχος ἐλθὼν εἰς Θάσον, παρέλαβέ τε παρὰ τοῦ Ἁγνίου τὴν τριήρη, καὶ τὸ ὑπολειπόμενον χρόνον ἀπέδωκε τῇ Ἁγνίᾳ, τοῦ χρόνου δ' ἐπανήλωσεν ὑπὲρ αὐτῆς ὅσον ἐπείσε, καὶ τὰ σκεύη παρὰ τοῦ Ἁγνίου ἐμισθώσατο, καὶ αὐτὸς ἐτριηράρχει. ὕστερον δ' παρὰ τοῦ Φρασικρίδου ἐλθόντος, τῆς τε ἀπολωλεκότων τὸ μέρος ἀπέδοσαν τῷ μνησιλόχῳ, καὶ τὰ λοιπὰ χρόνου, ὅσα ἐδεῖτο εἰς τὴν ναῦν, συναπήλισκον. καί μοι τούτων ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

Μαρτυρία.

Ἰσως οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ποθεῖτε ἀκοῦσαι διὰ τί ὁ στρατηγὸς οὐκ ἠνάγκαζε τὸν παραλαμβάνειν τὴν ναῦν, δημόδοκον ἥκοντα ἐπ' αὐτὸν, τῆς νόμων ὄντος ἰσχυρῶς ὅσου; περὶ δὴ τούτων βούλομαι ὑμᾶς σαφῶς διδάξαι τὸ αἴτιον. τιμόμαχος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τριήρη μὲν ἐβούλετο οὗ κατεσκευασμένη τῇ χρείᾳ πρὸς ἅπαντα χρήσθαι. ἠδεῖ οὖν ὅτι οὐδ' μὲν παραλαβὼν αὐτὴν, κακῶς ἤμελλε τριηραρχήσειν· οὔτε γὰρ τῷ χρήματι, οὔτε τοῖς βοηθοῖς καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ χρήσοιτο· οὐδὲ εἰς γὰρ αὐτῷ παραμένοι. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὅτε μὴ δίδοις ἀργύριον τριάκοντα μνᾶς, ὥστε μὴ ἀναγκάσαι παραλαβεῖν τὴν ναῦν· ὧν δὲ μοι μάλιστα ὀργιζόμενος ἐπηρέαζε, καὶ οὐδὲν λόγον ἐκόστε ἐδίδου, οὐδὲ τρεῖς ἑνὸς βούλομαι ὑμῖν σαφῶς διηγήσασθαι· ἵνα εἰδῆτε, ἐπ' οὐ τρεῖς πλείονος ἐποιούμην, οὔτε τῷ ἐμαυτῷ ῥᾳστώνῃ σὺν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, οὔτε τὴν ἐκείνου ῥώμην, τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ τοὺς νόμους· ἀλλ' ἠνεσχόμην καὶ ἐγὼ ἀδικούμενος, καὶ λόγῳ τρεπτηριζόμενος ἀπλῶς μοι βαρύτερα ἦν τῶν ἀναλωμάτων. ὡς γὰρ εἰς Θάσου ἀφίκοντο, ἐπειδὴ τὸ ναυτικὸν ἐγίγνετο, ἀφικνεῖται εἰς μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπηρετικὸν εἰς Θάσον, ἄγον ἄνδρα καὶ ἐπιστολὰς παρὰ Καλλισράτου ὡς Τιμόμαχον, εἰς ἃς ἦν (ὡς ὕστερον ἐγὼ ταῦτα ἐπυνθόμην) ἐπιστέλλων αὐτῷ τριήρη τῷ ἀεὶ πλέουσαν, ἵν' ἀφίκηται ὡς αὐτὸν. δυεῖν δὲ τῇ ὑστεραίᾳ, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὑπηρέτης ἐλθὼν, εἰς ἐκέλευε καλεῖν εἰς τὴν ναῦν τοὺς ναύτας· ἐπεὶ δὲ πλήρης ἦν, ἀναβαίνει Καλλιππος ὁ Φίλωνος, ὁ Αἰξωνεύς, καὶ φράζει πρὸς τὸν κυβερνήτην, τὸν ἐπὶ Μακεδονίας πλεῖν πλεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεθα εἰς χωρίον τι ἐν τῇ κατ' ἀντικρὺ ἠπείρῳ, θασίων ἐμπόριον, καὶ ἐκβάντες ἠριστοποιούμεθα· προσέρχεταί μοι τοῦ ναυτικοῦ ὁ Καλλικλῆς ὁ Ἐπιτροφοῦς, θριάσιος, λέγων, ὅτι βούλοιτό μοι διαλεχθῆναι ἐμόν τι πρᾶγμα. κελεύσαντος δὲ μου, λέγει, ὅτι βούλοιτό μοι χάριν ἀποδοῦναι καθ' ὅ, τι δύναιτ' ἂν αὐτῷ ἀπορηθέν τι ἔδωκα. σὺ οὖν, ἔφη, τὸν πλοῦν τὸν οἶσθα ἐφ' ὅ, τι πλεῖς, ἢ τί; ἀποκρινάμενος δ' αὐτῷ ἐμοῦ, ὅτι οὐκ εἰδείην· ἀλλ' ἐγώ σοι ἔφη, ἐρῶ· δεῖ γάρ σε ἀκούσαντα ὀρθῶς βουλεύσασθαι. μέλλεις γὰρ, ἔφη, ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὃ ἀθηναῖοι θάνατον δὶς κατεψηφίσαντο, Καλλίστρατον εἰς μεθώνης εἰς θάσον ὡς τιμόμαχον τὸν κομιεῖς· ὡς ἐγώ, ἔφη, πέπυσμαι τῆς παίδων τῆς Καλλίππου. σὺ οὖν, ἐὰν σωφρονῇς, οὐδένα τῆς φυλῆς ἐάσεις εἰς τὴν ναῦν ἀναβαίνειν. οὐ γὰρ ἐῶσιν οἱ νόμοι. ἀκούσας δὴ ἐγὼ ταῦτα τὰ Καλλικλέους, προσέρχομαι τῷ Καλλίππῳ, καὶ ἐρωτῶ αὐτὸν, ὅποι τε τὸν πλοῦν ποιεῖται, καὶ διὰ τίνα; δυσχλουάσαντος δὴ αὐτοῦ με, καὶ ἀπειλήσαντος, ἃ οὐδὲ αὐτὸς ὑμεῖς ἀγνοήσαιτε (καὶ γὰρ τὸν τρόπον τοῦ Καλλίππου οὐκ ἀπείρους ἔχετε) λέγω αὐτῷ, ὅτι ἀκούω σε πλεῖν διὰ Καλλίστρατον. ἐγὼ οὖν τὴν φυλὴν οὐδε-

B

C

νὰ

A xulem vehàm, neque ad eum nauigabo. Leges enim non sinunt suscipere vllum exulem: aut eodem crimine teneri iubent eum qui susceperit, quo ipsos exules. Reuertar igitur cum naue ad ducem. Cùm conscendissent nautæ, gubernatorem iubeo redire Thasum. Refragante Callippo, & iubente nauigare in Macedoniam, quò dux iussisset: respondet ei Posidippus gubernator, me & præfectum esse triremi, & rationibus reddendis obnoxium, & se mercedem à me accipere. nauigaturum igitur Thasum ad ducem, quò ego iussissem. Postridie cùm Thasum redissemus, accersit me Timomachus in suum diuersorium, quod erat extra mœnia. Ego verò ne vincirer, timens in calumniam adductus à Callippo, ipse non pareo. sed ministro dico, si quid mecum agere vellet, me in foro futurum: & puerum cùm eo mitto, vt si quid ille imperaret, mihi renunciaret. Propter has causas, quas dixi vobis, Timomachus non coegit istum accipere nauem, prætereàque ipse naui

B vti voluit optimè instructa. Nam Thrasylocho Anagyrasio, cuius ipse triremi vehebatur, persuadet, vt Callippo præfecturam locet, quò Callippus naue potitus, suo arbitratu Callistratum circumueheret. Ipse, mea naui conscensa, quouis obnauigat, donec in Hellespontum peruenisset. Cùm autem ei triremibus iam non esset opus, Lycino Pallenense duce in meam nauem, collocato, qui pecuniam quotidie nautis daret, abire domum me iubet. In eo itinere, Tenedi cum essemus, cum neque Lycinus, cui Timomachus id mandarat, nautis stipendium solueret: quòd se nummos non habere, sed Mitylenis acceptum esse diceret, neque militibus esset vnde commeatum emerent, & ieiuni remos agere nõ possent: rursus ego ciuibus testibus adhibitis, Polyclem Tenedi aggressus, & nauem accipere vt successorem & mihi reddere sumptus à me finito præfecturæ tẽpore factos iubeo: ne speciem defensionis haberet apud vos, me propterea nauem sibi dare noluisse, vt per ambitionem naue bene instructa domum redirem, & apud vos sumptus ostentarem. Quam cum nec ipse accipere vellet, & nautæ nummos ad emenda necessaria postularent: rursus ad eum accedo testibus adhibitis, eúmque rogo, num nauim abducturus esset, & num pecuniam haberet, & à me acceptur us esset nauem, necne? Respondẽte illo, se aduenisse cum pecunia mutuari mihi, oppigneratis armamentis iussi: vt distribuerem pecuniã inter nautas, nauémque domum reducerem: quando eam ipse, quanquam successor, nollet accipere. Hæc orante, respondit, se ne teruncium quidem mutuaturũ. Ego igitur ab hospitibus Tenediis patris mei, Cleanacte & Eperato mutuatus, nautis stipendium solui. Quia enim Pasionis eram filius, cui & hospitium cum multis esset, & fides in Græcia haberetur: non deerant, qui mihi petenti mutuarent. Hæc vt à me verè dici constet, testimonia vobis exhibebo.

Tertia cõtentio cũ Polycle.

C

TESTIMONIA.

Quorum igitur testimonia vobis exhibere potuimus: qui adfuerunt, cũ sæpe nauẽ Polycli tradere volui, is verò accipere noluit: ea vobis legimus. Præterea satis multis etiam argumentis vobis ostendi, tum id recusasse. Curabo etiam, legem de successoribus vobis legendam: vt sciatis, quãtis mulctis pro-

Criminãtur aduersarii contumaciã: suã industriã commendat, iniecta commiseratione: causãmq; cum rep. communicat.

νὰ ἄξω, οὐδὲ πλεύσομαι ἐπ' αὐτόν. οἱ γὰρ νόμοι οὐκ ἐῶσιν ὑποδέχεσθαι τῶν φεύγοντων οὐδένα, οὐδ' ἐν τοῖς αὐτοῖς κελεύουσι πάλιν ὡς τὸν στρατηγὸν εἰς θάσον. καὶ ἐπειδὴ ἐνέβησαν οἱ ναῦται, λέγω τῷ κυβερνήτῃ ἀποπλεῖν εἰς τὴν θάσον. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ καλλίππου, καὶ κελεύοντος πλεῖν εἰς τὴν μακεδονίαν οἱ παρεστάξενο στρατηγὸς ἀποκείνεται αὐτῷ ποσείδιππος ὁ κυβερνήτης, ὅτι ἐπιτάραχός τε ἐγὼ τῆς νεὼς εἰμι καὶ ὑπεύθυνος, καὶ τὸν μισθὸν παρ' ἐμοῦ λαμβάνοι πλεύσοιτο οὖν οἷ ἐγὼ κελεύω εἰς θάσον ὡς τὸν στρατηγόν. ἀριστοκλέων δὲ τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν θάσον, μεταπέμπεταί με ὁ τιμόμαχος. ἐκ κατήγετο ἔξω τείχους. φοβούμενος δὴ ἐγὼ μὴ δεθείην, διαβληθεὶς ὑπὸ τοῦ καλλίππου, αὐτῷ μὲν οὐκ ὑπακούω· ἀλλὰ λέγω τῷ ὑπηρέτῃ, ὅτι εἴ τι βούλεταί μοι διαλέγεσθαι, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔσομαι. τὸν δὲ παῖδα συμπέμπω αὐτῷ, ἵν' εἴ τι μοι πρεσβεύσαιτο, ἀκούσας ἀπαγγείλαι μοι. διὰ μὲν ταύτας τὰς αἰτίας, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃς εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, ὁ τιμόμαχος οὐκ ἠνάγκαζε παραλαμβάνειν τὸν τῶν ναῦν. ἐπὶ δὲ καὶ βουλόμενος αὐτὸς χρῆσθαι τῇ νηί, ὡς ἄριστα πλεούσῃ. τῶν μὲν γὰρ θρασυλόχου τοῦ ἀναγυρασίου ξυνήρει, ἐφ' ἧς αὐτὸς ἔπλει, τὸν θρασύλοχον πείθει τῷ καλλίππῳ μισθῶσαι τὴν τριαρχίαν, ἵνα αὐτοκράτωρ ὢν ὁ κάλλιππος τῆς νεὼς, περιάγοι τὸν καλλίστρατον. αὐτὸς δὲ ἀναβὰς ὅπου τὴν ἐμὴν ναῦν παρεπέπλει πανταχῇ, ἕως ἀφίκετο εἰς ἑλλήσποντον. ἐπειδὴ δὲ οὐκέτι χρεία ἦν αὐτῷ τριήρων, ἐμβιβάσας μοι λυκῖνον τὸν παλληνέα ἀρχοντα εἰς τὴν ναῦν, καὶ παρεστάξας αὐτῷ καθημέραν ἀργύριον διδόναι τοῖς ναύταις, ἀπαλλεῖν οἴκαδέ με ἐκέλευεν. ἐπειδὴ τένεδον κατεπλέομεν οἴκαδε, ἡμῶν ἐν τενέδῳ, καὶ οὔτε ὁ λυκῖνος ᾧ παρεστάξεν ὁ τιμόμαχος, ἐδίδου τοῖς ναύταις σιτηρέσιον (οὐ γὰρ ἔφη ἔχειν, ἀλλ' ἐκ μιτυλήνης λήψεσθαι) οἵ τε στρατῶται εἶχον οὐδὲν ὅτου ἀγοράσαιντο, ἄσιτοι δὲ οὐκ ἂν ἠδύναντο ἐλαύνειν. πάλιν παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τοὺς πολίτας, προσελθὼν πολυκλεῖ τούτῳ ἐν τενέδῳ, ἐκέλευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν παραλαμβάνειν ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τὸ ἐπιτράπεζμα ἀπὸ διδόναι τοῦ χρόνου οὗ ἐπανήλωσα ἀφ' τούτου ἐπιτραπεζῶν, ἵνα μὴ φάσις αὐτῷ γένοιτο ἀπολογίας πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ διὰ τοῦτο οὐκ ἠθελον αὐτῷ παραδοῦναι τὴν ναῦν, φιλοτιμούμενος ἵνα καταπλούσαιμι οἴκαδε ἐπὶ νεὼς οὖσ πλουσίας, καὶ ἐνδείξαιμι ὑμῖν τὰ ἀναλώματα. οὐκ ἐθέλοντος δὲ αὐτοῦ παραλαμβάνειν, τῷ γὰρ ναυτῷ ἀργύριον αἰτοῦντων, ἵν' ἀγοράσωσι τὰ ἐπιτήδεια· πάλιν αὐτῷ προσέρχομαι, μάρτυρας ἔχων, καὶ ἐρωτῶν αὐτὸν, εἰ ἀναπλεύσειεν ἔχων ἀργύριον ὡς διαδεξόμενός μοι τὴν ναῦν, εἰ δ' ὑποκρινάμενος δ' αὐτὸ ὅτι ἔχων ἀργύριον ἥκοι, ἐκέλευον αὐτόν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ σκεύη τῆς νεὼς, ἵνα ἔχοιμι διαδοῦναι τοῖς ναύταις, καὶ κατακομίσαι τὴν ναῦν, ἐπειδὴ οὐ βούλεται παραλαβεῖν διάδοχος ὤν. δεομένου δέ μου ταῦτα, ἀπηρνεῖτό μοι, ὅτι οὐδὲ ἀκαρῆ δανείσοι. ἐγὼ μὲν οὖν τοὺς ξένους τοὺς τενεδίους τοὺς πατρῴους κλεανάκτος καὶ ἐπηρατου ἐδανεισάμην, καὶ ἔδωκα τοῖς ναύταις τὸ σιτηρέσιον. διὰ δὲ τὸ πασίωνος εἶ, καὶ ἐκεῖνον ἐπεξενῶσαν πολλοῖς, καὶ πιστεύθῆναι ἐν τῇ ἑλλάδι, οὐκ ἠπόρουν ὅστις δανείσειεν ὡς οὐ ταῦτ' ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς λέγω, τούτων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας παρέξομαι.

Μαρτυρία. Οσων μὲν τίνων ὑμῖν ἐδυνάμην τὰς μαρτυρίας παρασχέσθαι παραγενομένων, ὡς παρεδίδουν τὴν ναῦν πολυκλεῖ πολλάκις. ὅστε δὲ οὐκ ἠθελε παραλαβεῖν, ἀνέγνωμεν ὑμῖν. ἔτι δὲ ἐκ τεκμηρίων ἱκανῶν δεδήλωκα ὑμῖν, διότι οὐκ ἠθελε παραλαβεῖν τὴν ναῦν. βούλομαι δὲ ὑμῖν καὶ τὸν νόμον ἀναγνωσθῆναι τὸν περὶ τῶν διαδόχων, ἵνα

positis, si quis nauim præfinito tempore non acceperit, iste non me solum, sed & vos & leges despexerit: ac, quantum in ipso quidem fuit, & reipublicæ, & sociorum conatus omnes fuisse irritos, intelligatis. neque enim ad nauim venit, vt lege iubebatur: neque, cùm venisset, eam accipere voluit. Ego verò & meum, & collegæ mei tempus, vobis obij: & cùm præfecturæ meæ tempus exiisset, mandante mihi duce, vt ad Templum nauigarem: perduxi populo frumentum, vt copiam venalem haberetis: & quantũ in me esset nihil desideraretis: & quascũq; alias ad res dux vel me, vel mea triremi vti voluit, præstò fui: non sumptibus modò faciendis, sed & corpore periculũ adeũdo, vnáq; nauigãdo: cùm in eo tũ statu res meę domesticę essent, quo vos audito, fore putem, vt nostri misericordiâ moueamini. Mater enim mea ægrotabat, & moribunda erat, me absente: vt rem meam familiarem exhaustam, non nisi parum adiuuare posset. Vt enim sexto die post acceptum nuncium, veneram: illa me intuita & allocuta, efflauit animam: cùm bona sua iam in potestate non haberet, vt mihi quantum vellet, largiretur. Nam sæpe prius etiam me accersierat, precata vt ipse venirem, si cum triremi non liceret. Vxor porrò, quam ego facio maximi, longo tempore, absente me, decubuit: liberi parui, res familiaris obærata. Tantum autem abfuit vt agri quicquam ferrent, vt eo anno putei etiam aqua deficerentur, quod nostis omnes, nec olera in horto crescerent. Creditores autem anno exacto, *prædium inuasuri erant, nisi eis creditæ pecuniæ, vt syngraphæ iubebant, redderentur. Quæ cùm & nunciis, & domesticorum literis cognoscerem, quo me fuisse animo putatis, aut quantum fudisse lacrymarum, partim præsentes difficultates reputãtem, partim videre desiderantem liberos, vxorem, & matrem, quam viuentem inuenturum, spem tenuem habebam. quibus quid est homini dulcius? aut quid est cur his orbatus quicquam velit viuere? Quanquam aũt ita me cum agebatur, non pluris tamen feci res meas priuatas quàm vestras: sed oportere censui me nec pecuniariis sumptibus, nec detrimentis rei familiaris, nec morbo vxoris & matris succumbere: ne quis criminaretur me vel ordines deseruisse, vel triremen meam nulli fuisse vsui Reipublicæ. Pro quibus omnibus, hanc à vobis repeto gratiam, vt, quemadmodum ego, pro meo loco atque officio me vobis obsequentem atque vtilem præbui: sic vos quoque nunc mei rationem habeatis: vtque omnium eorum quæ dixi vobis, & testimoniorum quæ produxi, & decrementorum memores, tum mihi affecto iniuriis succurratis, tum vos ipsos vlciscamini, tum quæ pro isto insumpsi restituatis. Nam quis alioqui suum erga vos studium declarabit: si neque bonis, & dicto audientibus referre gratiam, neque improbis & vestri contemptoribus pœnas irrogare videamini? Legetur autem vobis & lex, & sumptus, finito præfecturæ tempore, pro isto à me facti singulatim, & nauis desertores, quantum quisque nummorum, cùm fugam caperent, abstulerit, & quò se contulerit: vt cognoscatis, me neque nunc apud vos mentiri quicquam, neque etiam superiore tempore. Ego enim sic existimo, & tempus definitum legibus sine querela vestra obeundum: & contemptores tum vestri, tum legum, quibus obtẽperare nolũt, à me apud vos iniuriarũ cõuictos, esse vlciscendos. Neque verò, mihi credite mea causa magis quàm vestra, Polyclem vlcisci studeo:

A

B

C

εἰδῆτε, ἢ λίκων τῶν ὀπτιμίων ὄντων, ἐάν τις μὴ δεχαδέξηται τὴν ναῦν, ἐν τῷ χρόνῳ τῷ εἰρημένῳ, κατεφρόνησεν οὐκ ἐμοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν, καὶ τῶν νόμων· καὶ δεῖ μὴ τοῦτο, ἅπαντα τῇ πόλει ἀσφαλῆ γέγονε, καὶ τοῖς συμμάχοις (ὅτε γὰρ ἀφίκετο ὅτι τὴν ναῦν καὶ τὸν νόμον, οὔτ' ἐπειδὴ ἦλθεν, ἠθέλησε δεχαδέξασθαι) ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἐμαυτοῦ ὑμῖν χρόνον, καὶ τὸν τοῦ συνεργοῦ παρέχου ἐλειτουργησα· καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθέ μοι ὁ χρόνος τῆς ἐπιμελείας, τεσσάρων τούτων μοι τῶν στρατηγῶν πλεῖν ἐφ' ἱερὸν, παρέπεμψα τὸν δῆμον τὸν σῖτον, ἵν' ἔχητε ἄφθονον ὠνεῖσθαι, καὶ μηδὲν ὑμῖν κατ' ἐμὲ ἐλλείπῃ· καὶ ἄλλα ὅσα ἢ ἐμοὶ, ἢ τῇ τεμένει ἐβουλήθη ὁ στρατηγὸς χρῆσθαι, παρέχου αὐτῷ, οὐ μόνον τὴν οὐσίαν ἀναλίσκων, καὶ τῷ σώματι κινδυνεύων συνεπιπλέων. τῶν οἰκείων μοι τεραγμάτων τοιούτων συμβεβηκότων ἐν τῷ τότε καιρῷ· ὥστε ὑμᾶς αὐ ἀκούσαντας, ἡμᾶς ἐλεῆσαι. ἡ μὲν γε μήτηρ ἔκαμνε, καὶ ὀλιγοθάνατος ἦν, ἐμὲ ἀποδημοῦντος, ὥστε μὴ δυνάσθαι αὐ ἐπ αὐτῇ βοηθῆσαι τοῖς ἐμοῖς τεράγμασιν ἀπλωμένοις, ἀλλ' ἡ θεραπαινὶς ἐλθοῦσα ἔτυχεν· καὶ σπεύνη ἰδοῦσά με, καὶ προσπτοῦσα, τῇ ψυχῇ ἀφῆκεν, οὐκέτι τῶν ὄντων κυρία, οὖσα, ὥστε δοῦναι ὅσα ἐβούλετό μοι. πολλάκις δὲ καὶ τέτερον μετεπέμπετό με, ἀφικέσθαι δεομένη αὐτὸν, εἰ μὴ τῇ τεμένει οἷόν τ' εἴη· ἡ δὲ γυνὴ, ἐμὲ ἐγὼ τοσοῦτον ποιοῦμαι, ἀθεν ὡς διέκειτο πολὺν χρόνον ἐν τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ· τὰ δὲ παιδία μικρὰ, ἡ δὲ οὐσία ὑπὸ χρέως· ἡ δὲ γῆ, οὐδ' ὅπως τινὰ καρπὸν ἐδίδοκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐν σπείρῳ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς πάντες ἴστε, ἐν τῷ φρεάτων ἐπέλιπεν, ὥστε μηδὲ λάχανον γίνεσθαι ἐν τῷ κήπῳ. οἱ δὲ δανεικότες δὲ ἦκον ὅτι τοῖς τόκοις, ἐπειδὴ ἐνιαυτὸς ἐξῆλθεν, εἰ μή τις ἀποδοίη αὐτοῖς καὶ τὰς συγγραφάς. ὧν ἀκούοντά με καὶ τοῦ τῶν ἀφικνουμένων λόγῳ, τὰ δὲ καὶ δι' ἀπεστολῶν τοῦ τῶν οἰκείων, τινά με οἴεσθε ψυχὴν ἔχειν. ἢ πόσα δάκρυα ἀφίεναι, τὰ μὲν ἐπιλογιζόμενον τοῦ τῶν παρόντων, τὰ δὲ καὶ ποθοῦντα ἰδεῖν παιδία, καὶ γυναῖκα, καὶ μητέρα, ἐμὲ ἐγὼ οὐ πολλὰς ἐλπίδας εἶχον ζῶσαν καταλήψεσθαι; ὧν τί ἡδὺ ὄστιν ἀνθρώπῳ; ἢ τίνος ἕνεκ' αὐ τις δύναιτο, τούτων στερηθεὶς, ζῆν; τοιούτων τοίνυν συμβεβηκότων μοι τῶν τεραγμάτων, οὐ τοσοῦτον ἐποιησάμην τὰ ἐμαυτοῦ ἴδια, ἢ τὰ ὑμέτερα· ἀλλ' ἡγούμην δεῖν καὶ χρημάτων ἀναλισκομένων, κρείττω εἶναι, τῶν οἴκοι ἀμελουμένων, καὶ γυναικὸς καὶ μήτρος νοσούσης, ὥστε μήτ' τινὰ τάξιν ἀπασθαι μέ τινα λιπεῖν, μήτε τινὰ βλάψει τῇ πόλει ἄχρηστον γενέσθαι· αὐθ' ὧν ἁπάντων νῦν ὑμῶν δέομαι, ὥσπερ ἐγὼ ὑμῖν δίκαιον καὶ χρήσιμον ἐμαυτὸν παρέχον, οὕτω καὶ ὑμᾶς νῦν τοῦ ἐμοῦ τεθνοιαν πεισαμένους, καὶ ἀναμνησθέντας ἁπάντων ὧν τε διηγησάμην πρὸς ὑμᾶς, τῶν τε μαρτυρουμένων παρεχόμενον, καὶ τῶν ψηφισμάτων, βοηθῆσαι μὲν ἐμοὶ ἀδικουμένῳ, τιμωρήσασθαι δὲ τοῦ ὑμῶν, εἰ παρέλθοι τὰ τούτου ἀπολωλεκότα. ἢ τίς ἐθελήσει φιλοτιμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὅταν ὁρῶσι μήτε τοῖς χρηστοῖς καὶ δικαίοις χάριν οὖσαν, μήτε τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκοσμοῦσι τιμωρίαν παρ' ὑμῶν; ἀναγνώσεται δὲ καὶ τὸν νόμον ὑμῖν καὶ τὰ ἀναλώματα τοῦ χρόνου, οὗ ἐπεστρέφετο, τοῦ τε καθ' ἕκαστον, καὶ τοῦς λιπόνεως, ὅσον ἕκαστος ἔχων ἀργύριον ἀπέδρα, καὶ ὅπου· ἵνα εἰδῆτε, ὅτι οὔτε νῦν πρὸς ὑμᾶς ψεῦδος οὐδὲν λέγω, οὔτε ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ· ἡγοῦμαί τε δεῖν τὸν νῦν ὑπὸ τῶν νόμων χρόνον ὡρισμένων ἀμέμπτως ὑμῖν λειτουργεῖν. τοὺς δὲ καταφρονοῦντας καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων, καὶ οὐκ ἐθέλοντας πείθεσθαι τοῖς νόμοις, ἐξελέγξας ἐν ὑμῖν, ἀδικουμένους, τιμωρήσασθαι. οὐ δὲ ἴστε, ὅπου πρὸς τῶν ἐμῶν οἰδίων μᾶλλον τιμωρήσεσθε πολυκλέα, ἢ τοῦ ὑμῶν αὐτῶν, οὐδὲ

τῆς, οὐδὲ περὶ τῆς παρεληλυθότων ξυμμάχων ὅτι μέλλοιεν ποιήσεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς μελλόντων προνοίας. ὥστε μήτε τοῖς λειτουργοῦσιν ἀθυμεῖν, μήτε τοῖς διαδόχοις καταφρονεῖν τῆς νόμων· ἀλλ' ἀπιέναι ὅπὶ τὰς ναῦς, ὅταν καταστῶσιν. ἃ προσήκει ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας ὀρθῶς καὶ δικαίως διαγνῶναι περὶ πάντων. ἡδέως δ' ἂν ὑμῶν πυθοίμην, ὦ ἄνδρες δικασταί, τίν' ἄν ποτε γνώμην περὶ ἐμοῦ εἴχετε, εἰ τοῦ τε χρόνου ἐξήκοντος, καὶ τούτου μὴ ἥκοντος ὅπὶ τὴν ναῦν, μὴ ἐπεξιπεράχησα, κελεύσαντος τοῦ στρατηγοῦ, ἀλλὰ πλέων ὠχόμην; ἆρ' οὐκ ἂν ὠργίζεσθέ μοι, καὶ ἠγείσθε ἂν ἀδικεῖν με; εἰ τοίνυν ἂν ἐμοὶ τότε ὀργίζοισθε ὅτι οὐκ ἐπεξιπεράχησα, πῶς οὐχὶ νῦν προσήκει ὑμᾶς τοῦτον εἰσπράξαι μοι τὰ ἀναλώματα, ἃ ἐγὼ ὑπὲρ τούτου ἀπήλωσα τῷ οὐ διαδεξάμενον τὴν ναῦν; ὅτι δ' οὐκ ἐμοὶ μόνῳ οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν, ἀλλὰ καὶ πρότερον Εὐριπίδῃ συνξυνάρχος ὤν, καὶ συνθηκῶν οὐσῶν αὐτοῖς τοῖς ἐξ ἡμέρας ἑκάτερον πλεῖν, ἐπειδὴ Εὐριπίδης ἐξέπλευσε, καὶ ὁ χρόνος ἐξῆκεν, οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν αὐτός, ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

Μαρτυρία.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑνου τῆς ξυνραρχίας λόγου.

Πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων καταπεπονημένων τοῖς ἀθηναίοις τριήρεις πλήρωσαι, καὶ τῆς χρείας θάλατταν ὁπωσοῦν διαδραμεῖν, ἐψηφίσατο, τῆς τριηραρχίας τὸν μὲν πρῶτον τὴν ἄλλων τῶν ναῦν κατεσκευασμένον στέφανον λαβεῖν. τὸν δὲ μὴ πρὸς τὴν ἔνης καὶ νέας, ἢ πρὸς ὅστις ἡ τελευταία τοῦ μηνός, ὁρμίσειν τὴν ναῦν ὅπὶ τὸ χῶμα, δεδεθαι· τὸ χῶμα δὲ τοῦ ἐπὶ τὸ ἐμπόριον ἐν τῷ λιμένι, πρεσβεβλημένον πρὸς ὁρμίσεως ἕνεκα, καὶ ἀγορᾶς τῆς νεωρίου. Ἀπολλόδωρος οὗ ὁ παρὼν, πρῶτος τὴν ναῦν κατεσκευάσας, ἔλαβε τὸν στέφανον. * πρεσβεία δὲ ἐστὶν πάλιν δοκιμασίας, ὅς τις κάλλιστα παρεσκευάσατο τὴν τριήρη, στεφανῶσαι καὶ τοῦτον· ἀνθρωποιεῖται καὶ * τοῦτον τὸν στεφανοῦν ὁ Ἀπολλόδωρος.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΗΣ ξυνραρχίας λόγος.

Εἰ μὲν ὅτῳ πλεῖστοι συνείποιεν, ὦ βουλὴ τὸ ψήφισμα ἐκέλευε δοῦναι τὸν στέφανον, κἂν ἀνόητος ὦ, εἰ λαβεῖν αὐτὸν ἠξίουν, κηφισοδότου μόνου μοι συνειρηκότος, τοῦτοις ὦ παμπόλλων. νῦν ὦ τῷ πρότῳ σκευάσαντι τὴν ξυνῳρίδα, τὴν ταμίαν προσέταξεν ὁ δῆμος δοῦναι· πεποίηκα ὦ τοῦτ' ἐγώ. διόφημι δεῖν αὐτὸς στεφανοῦσθαι. θαυμάζω δὲ τούτων, ὅτι τῆς ξυνῳρίδος ἀμελήσαντες, τοὺς ῥήτορας παρεσκεύασαν. καὶ δοκοῦσί μοι πάντες δημοῦ τιμᾶν τοῦ πράγματος, καὶ νομίζειν οὐχὶ τοῖς ποιοῦσιν ἃ δεῖ χάριν ὑμᾶς ἔχειν, ἀλλὰ τοῖς φάσκουσιν οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγνωκότες, ὃν περ ἐγὼ περὶ ὑμῶν. καὶ κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο δικαίως ἂν ἔχοιτ' εὐνοϊκωτέρως ἐμοί. φαίνομαι γὰρ βελτίους ὑμᾶς ὑπολαμβάνων, ἢ οὗτοι. ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον ἦν, τοὺς τὸν στέφανον διωμόσιν δεῖν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, αὐτοὺς ἀξίους ὑπεδείκνυν τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν. ἐπειδὴ δὲ τούτου παρέντες, ἐκεῖνο ποιοῦσιν, ὅπ δείξω ψευδομένοις ἀμφότερα αὐτοὶ, ἅ τε αὐτοὶ ἐνεγκωμίασαν, καὶ ὅσα εἰς ἡμᾶς ἐβλασφήμησαν ἐξ αὐτῶν τῶν πεπραγμένων ἑκατέρος. ψήφισμα γὰρ ὑμῶν ποιησαμένων, ὃς ἂν μὴ πρὸ τῆς ἔνης καὶ νέας ὅπὶ χῶμα τὴν ναῦν ὁρμίσῃ, δῆσαι καὶ δικαστηρίῳ παραδοῦναι, καὶ ταῦτα κυρο-

A neque tam superiorum temporum trierarchos curæ vobis esse velim, quàm prospiri futuris: vt neque hi qui munera obeunt, animos despondeant: neque successores, leges contemnant: sed ad naues abeant, cùm fuerint designati. Quæ vobis cogitanda sunt, vt rectè & verè de rebus omnibus iudicetis. Perquàm autem è vobis quærere velim, Iudices, quo in me animo futuri essetis, si finito meo tempore, ittóque ad nauem non veniente, naui diutius, iubente imperatore, non præfuissem, sed discessissem? nónne irati mihi fuissetis, méque delinquere putassetis? Quòd si tum irati mihi fuissetis, quòd naui diutius non præfuissé: nón ne conuenit, vt nunc ab isto sumptus mihi exigatis, quos pro eo feci, qui nauem à me non accepit? Neq; vere mihi solũ nõ successisse, sed prius etiam cũ Euripidis collega esset, atque inter ipsos conuenisset, vt sex vterque menses nauigaret: cùm Euripides abi isset, ac tempus elapsum esset, nauem eum non accepisse, hoc audito testimonio cognoscetis.

TESTIMONIVM.

ARGVMENTVM ORATIONIS DE Corona præfecturæ naualis.

MVltis & magnis rebus, Athenienses, vrgentibus, ad triremes complendas, & marini imperij curam suscipiendam decretum fit, vt qui primus è triremium præfectis nauem istructam haberet, coronam acciperet. Qui autem ante pridie calendarum, hoc est, postremũ diem mensis, nauem ad valla nõ perduxisset, vinciretur. Fuit aũt id vallũ structura portui proposita, vt & naues commodius appelli possent, & nautæ ibi forum haberent. Apollodorus igitur, qui nauem primus eò perduxerat, coronam accepit. Cùm autem rursus probatio proposita esset, vt is etiam qui nauem pulcherrimè instruxisset, coronaretur: * eam quoque coronam Apollodorus sibi vendicat.

DEMOSTHENIS DE CORONA PRÆFECTVRÆ Naualis Oratio, Hieronymo Vvolfio interprete.

Si ei qui plurimos defensores habet, patres conscripti, senatusconsulto corona daretur: vecors sanè essem, qui eam peterem, cùm vnus Cephisodotus mihi sit patrocinatus, istis complures. Nũc, iussit populus quęstorẽ ei coronam dare, qui triremẽ primus instruxerit: id quod ego feci, propterèaque me cẽseo coronãdum. Demiror autem istos, qui triremi neglecta, oratores subornarunt: mihíque illi videntur omnino à re aberrare, atque existimare, vos non iis qui officio fungantur, habere gratiam, sed iis qui de eo glorientur. In quo non ita vt ego, de vobis existimant. atque ob eam ipsam rem æquum fuerit vos mihi fauere magis. Ego enim vos meliores viros iudico, quàm isti. Aequum aũt esset, Athenienses, & iustum, vt ij qui coronam à vobis tribui sibi volunt, ea se dignos esse ostenderẽt, nõ mihi maledicerẽt. Quod quando isti illo prætermisso faciũt, ostẽdã eos in vtroq; mẽtiri, tũ in semetipsis cõmendandis, tum in nobis insectandis, proferẽdo resà nostrũm vtrisque gestas. Decreto à vobis facto, quisquis ante pridie calẽdarum nauẽ ad vallũ non protraxisset, vt vinctus iudicio traderetur, &

Sibi benẽ merito, nõ ignauis & ambitiosis, coronã dandam.